Let us be brave enough to die the death of a martyr, but let no one lust for martyrdom.
—Mahatma Gandhi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

No. 38—Vol. LV. Friday, 27th September, 1957 REGISTERED AT THE G.P.O AS A NEWSPAPER Price: FOUR PENCE

ANC BLAMES GOVERNMENT POLICY FOR ORLANDO BRUTALITIES

ETHNIC GROUPING DESTROYS UNDERSTANDING

IN a statement to the Press, signed by Mr. O. R. Tambo, the acting Secretary-General of the ANC, the Congress states:—

The immediate cause of the trouble is said to be the tsotsi menace on the Orlando-Pimville trains. This is not disputed. But the tsotsi menace in these overcrowded trains was there long before the Dube Hostel was established. So this cannot be the main and fundamental reason for the brutalities of last Saturday and Sunday. We are therefore convinced that there are other deep-rooted causes.

Nats To Blame

It is the view of the African National Congress that the Nationalist Government is to blame for the nasty and shocking happenings in Dube, Meadowlands and other African townships in the south-western area of Johannesburg over the week-end. The terrible clashes between the Zulu and Sotho factions and brutal killings of some of the participants as well as of innocent persons are a direct outcome of the Government's policy of apartheid and ethnic grouping, which is aggravated by the evils of migratory and indentured labour and beer halls.

The African National Congress maintains that the real aim and purpose of ethnic grouping is to prevent and destroy understanding and unity among the various sections of the African people in the country by sowing mutual suspicions and causing frictions, antagonisms and tension among them which result in periodic faction fights and clashes.

Role Of Police

The African National Congress is not satisfied that the police are wholly blameless as far as the week-end tragedy is concerned. The trouble started earlier in the week, and if they really wanted to, the police could have prevented the atrocities of last Saturday and Sunday by disarming the two factions before the actual clashes. Why was this not done? or did the police not know of the impending clash?

Tsotsis and crime are caused by the policy of low wages, lack of opportunities, bad housing, and the denial of elementary human rights. To end tsotsism and crime we have to remove the social conditions which give rise to them. On the other hand to end faction fights and barbarities we must end the system of apartheid and ethnic grouping. But the issue at the moment is that the righting and brutalities in the south-western areas of Johannesburg must be stopped immediately.

Call For Calm

The African National Congress therefore calls upon the Dube Hostel residents and the people of Meadowlands, Mofolo and other areas to remain calm and not to allow themselves to be drawn into bestial faction fights and brutalities.

LIBERALS APPEAL TO DURBAN CITY COUNCIL ON GROUP AREAS

DURING the past year Liberal Party membership in the Natal coastal region has increased by fifty per cent and new branches have been started, but an even greater rate of expansion should be aimed at according to the retiring chairman, Miss Violane Junod, in her report to the annual general meeting of the coastal region of the party on Wednesday evening.

The meeting elected a regional committee for the next year with Mr. C. K. Hill as chairman and Mr. K. Holland as vice-chairman. Resolutions for the forthcoming Provincial and National Congresses of the party were discussed including one urging a system of proportional representation which would give fair representation to different political viewpoints irrespective of delimitations. The meeting also passed the following resolution:

"The Liberal Party appeals to the voters of Durban to do all in their power to set aside the City Council's unjust demands for the uprooting of the vote-less non-Europeans from their homes, schools, businesses and places of worship in such areas as Cato Manor, Mayville, Greenwood Park, Prospect Hall and Riverside. Only race conflict can result from selfish disregard of the family and community life of people who have no voice in the affairs of the city. The responsibility for these injustices rests ultimately on the white voters of Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 27TH SEPTEMBER, 1957

We Remember Gandhi

OCTOBER 2, Mahatma Gandhi's birthday, falls two days before our next issue will be out. For this reason we decided to mention it in this number. It is a date which large sections of mankind regard as particularly auspicious. On it was born one man who lived to prove that the spirit of Man is mightier than even the mightiest armies with the most lethal weapons.

Gandhi believed and taught that the Truth and Love were the most powerful forces on earth. This message always has a special meaning for us in this country—with our peoples of many tongues. It enjoins on all of us the need not to regard race or colour as of any consequence in evaluating our countrymen. We are required to see men as persons and individuals and not as members of groups. And when we do that it will be clear that the things that the individuals have in common are of greater consequence than those which divide them.

Cultural Amalgam

But it enjoins on all of us also the need to realise that we are a mixed nation; that our biggest source of strength is this very diversity. The gifts and talents drawn from some of the oldest and greatest cultures of the world blend with those from the youngest and most virile to produce an amalgam which should enable us to build, in this part of the world, a civilisation where Man's genius shall shine at its brightest.

We can do this as a nation only if all our peoples are inspired by a love for all their countrymen, which will transcend, not only race and cultural differences, but which will transcend, also, the hatreds of the moment. We know how unrealistic it might sound to the oppressed when they are told to love their oppressor. But Gandhi taught that love is a positive force and that it always triumphs over evil in the end. In every human bosom there is a spark of this divine love. Among some it burns with a greater glow, in others with a smaller. The duty of the true liberator of mankind is to work with untiring zeal and a determination beyond being discouraged, to fan the spark into a warm flame even in the hearts of those who perpetrate injustice against their fellowmen.

Stiff Challenge

This is a terribly stiff challenge. But, as was his way, Gandhiji proved it could be done by trying it out himself. The result was a Free India. It is of very great significance that this method was tested in South Africa. The circumstances amidst which it was born have reached new heights of complexity. They pose a challenge to all sections of the nation. We are required

(Continued on next page)

Comment On Men And Events

The Johannesburg Riots

By JORDAN K. NGUBANE

ABOUT a fortnight ago a section of the Zulus clashed with a section of the Basuto near Dube and Meadowlands in riots which resulted in the death, at the time these notes were written, of more than forty-two people.

Sections of the White Press, particularly the government side, which is always eager to publish untruths about the African, have already suggested that the collision was racial; that the Zulus felt it was time they took the law into their own hands to protect themselves against Basuto tsostis. Government papers, with a callousness one finds difficult to understand, have even argued that the riots prove that the more the Zulus and the Basuto are separated; that is, the more ethnic grouping is enforced, the better things will be for all concerned.

Facts

What are the facts of the situation? Firstly, the Zulu has no grievance against the Basuto. I do not think that the Basuto have any grievance against the Zulus. The section of the Zulus who murdered their fellowmen have a grievance against the tsotsi; against the creature produced by oppression; that is against oppression. This creature is produced in every section of the African community because all are oppressed and ruined exactly in the same way by White domination.

Along the Reef, it is well-known that the majority language is Sotho—which means Sepedi, Sechuana or Southern Sotho. The Zulu, Xhosa, Shangane or Venda tsotsi born along the Reef more often than not speaks one variant of Sotho or the other. And, in any case, where groups of people are together, Sotho readily becomes the lingua franca.

In these circumstances the ordinary citizen hearing the tsotsis speak Sotho might mistake them for Basuto, when they are not.

Never Forgiven

Government propagandists—who have never forgiven the Basuto for the way they oppose incorporation—have little liking for things Sotho. It fits the apartheid plan magnificently to tell the world that the tsotsis are Sotho-speaking and therefore Basuto. It makes them unpopular; it makes them the scapegoat on whom all the sins of tyranny in the location can be washed.

In like manner, it suits the Government to endeavour to create the impression that the Zulus are virtuous men goaded by the gangsters and robbers into breaking the law to defend themselves and their women. Although the Zulu Paramount Chief has accepted the Bantu Authorities Act for his district, most Zulus are making it quite plain that Cyprian's decision affects strictly his own Usuthu tribe and that for themselves, they will keep as far away from the thing as possible.

Stark Fact

The stark fact which confronts us in all this is that the riots are the first fruits of ethnic grouping. The strains of poverty and oppression find external expression in hatred for the nearest man who does not belong to your group. The Zulu knows that his real enemy is not the tsotsi, but the apartheid overlord. The tsotsi knows, too, that his real enemy is not the African he robs, but the apartheid oppressor. But because both are weak and disunited, they see in other an immediate menace. By keeping them farther apart, apartheid intensifies these fears. They concentrate on ruining each other and in that way give their common enemy plenty of time to work their undoing.

Against this background the riots are certainly a major victory for apartheid against African unity. There's no point in being blind to this fact. But they are also a warning to the African National Congress that there is work it should have done and which it neglected. That was to prepare African opinion for the type of situation which was going to be created by ethnic grouping. This, it did not do. No amount of preaching the Freedom Charter will stop things like the riots. And the more Congressmen waste time on the Freedom Charter, the more they will give the Government the green light to split up the Africans in the locations.

I shall be told that the bans and the treason trials are in the way. Up to a point they are. But groundwork for the present explosions was laid in 1948 when the Nationalists were returned to power.

(Continued on next page)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Gokhale Described Gandhi As Man Among Men

OCTOBER 2, which will fall two days before our next issue will be Mahatma Gandhi's birthday. In commemorating this event we publish below a tribute paid to him by one of the greatest sons of India—Gopal Krishna Gokhale. The excerpts which follow are from addresses delivered at Lahore in 1909 and Bombay in 1912:—

Fellow-Delegates; after the immortal part which Mr. Gandhi has played in this affair I must say it will not be possible for any Indian, at any time, here or in any other assembly of Indians, to mention his name without deep emotion and pride (here the huge gathering rose to its feet and accorded three hearty and most enthusiastic cheers to Mr. Gandhi). Gentlemen, it is one of the privileges of my life that I know Mr. Gandhi intimately; and I can tell you that a purer, a nobler, a braver and a more exalted spirit has never moved on this earth (cheers and loud applause). Mr. Gandhi is one of those men who, living an austerely simple life themselves and devoted to all the highest principles of love to their fellow beings and to truth and justice, touch the eyes of the weaker brethren as with magic and give them a new vision. He is a man who may be well described as a man among men, a hero among heroes, a patriot among patriots and we may well say that in him Indian humanity at the present time has reached its high water mark.

He is without doubt made of the stuff of which heroes and martys are made. Nay more. He has in him the marvellous spiritual power to turn ordinary men around him into heroes and martyrs.

Passive Resistance

During the recent passive resistance struggle in the Transvaal—would you believe it?—twentyseven hundred sentence of imprisonment were borne by our countrymen there under Mr. Gandhi's guidance to uphold the honour of their country. Some of the men among them were very substantial persons, some were small traders, but the bulk of them were poor humble individuals, hawkers, working men and so forth, men without education, men not accustomed in their life to think or talk of their country. And yet these men braved the horrors of jail life in the Transvaal, and some of them braved them again and again rather than submit to degrading legislation directed against their country. Many homes were broken in the course of that struggle, many families dispersed, some men at one time wealthy lost their all and became paupers, women and children endured untold hardships. But they were touched by Mr. Gandhi's spirit, and that had wrought the transformation, thus illustrating the great power which the spirit of man exercises over human minds and even over physical surroundings.

In all my life I have known only two men who have affected me spiritually in the manner that Mr. Gandhi does—our great patriarch Mr. Dadabhai Naoroji, and my late master Mr. Ranade—men before whom not only are we ashamed of doing anything unworthy, but in whose presence our very minds are afraid of thinking anything that is unworthy. The Indian cause in South Africa has really been built up by Mr. Gandhi. Without self and without stain, he has fought his great fight for this country during a period now of twenty years, and India owes an immense debt of gratitude to him.

Sacrificed

He sacrificed himself utterly in the service of the cause. He had a splendid practice at the Bar, making as much as £5,000 to £6,000 a year, which is considered to be a very good income for a lawyer in South Africa. But he has given all that up, and he lives now on £3 a month like the poorest man in the street. One most striking fact about him is that, though he has waged this great struggle so ceaselessly, his mind is absolutely free from all bitterness against Europeans.

And in my tour nothing warmed my heart more than to see the universal esteem in which the European community in South Africa holds Mr. Gandhi. At every gathering leading Europeans, when they came to know that Mr. Gandhi was there, would immediately gather round him anxious to shake hands with him, making it quite clear that, though they fought him hard and tried to crush him in course of the struggle, they honoured him as a man.

To my mind Mr. Gandhi's leadership of the Indian cause in South Africa is the greatest asset of that cause; and it was an inestimable privilege for me that he was with me throughout my tour to pilot me safely through my difficulties.

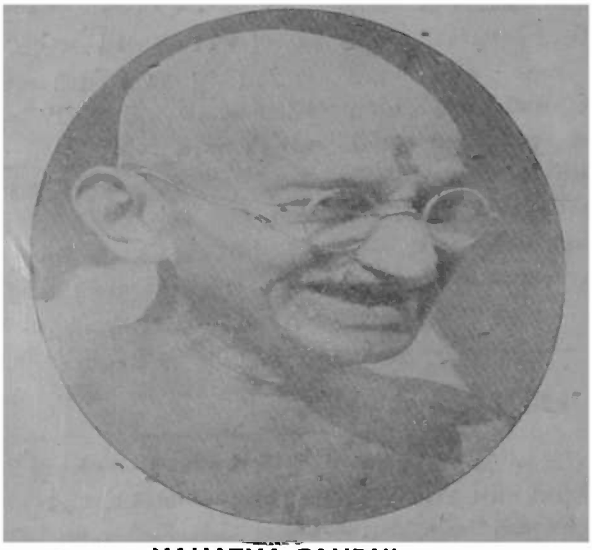

MAHATMA GANDHI

The Johannesburg Riots

(*Continued from previous page*)

The riots are a warning to democrats on all sides of the colour line, as well. The rioters' hatred directed towards their own people is fundamentally hatred for the apartheid tyrant. The iron has entered the African soul so deeply that violence is regarded as a feasible way out. At the moment it is directed towards weaker objectives. I am not alarmist. But I get the feeling that the day is not far when it will be directed towards the mad overlord who stimulates it wickedly to advance his own selfish interests. Unhappily, when the chickens come home to roost, all of us will be involved; people on both sides of the colour line, whether or not they support apartheid.

In these circumstances it is the duty of all democrats to bestir themselves and work with renewed determination to ensure apartheid's defeat. If this is not done, we can be certain now that we are heading straight for catastrophe.

We Remember Gandhi

(*Continued from previous page*)

to rise above the hatreds which are preached from the government side; to have the courage to uphold with growing force and determination, the ideals of Truth and Love which are being attacked by the Nationalists.

Challenging the power of the Nationalists will call for frightful sacrifices. But Gandhi showed that even the most powerful tyrant is as strong only as his victims are afraid. The moment they cast fear out of their lives and allow themselves to be guided only by the Truth, the tyrant begins to loose ground.

Lit Path

As we rejoice that on this date was born one of those men who have lit humanity's path to a better future, let us also remember that it was in the fight against apartheid that Gandhi saw the truth in clearer light.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Press Review

Father (Of The Bantu) And Baby

DR VERWOERD'S explanation of that barbarous blood-bath which took place at Dube and Meadowlands during the week-end, reads as though it might have been written before ever Dr. Verwoerd had heard the details of what had happened. In fact, we are not sure that that wasn't how it originated, Dr. Verwoerd's explanation is the stock explanation he keeps for such occasions Wnen anything goes wrong in Johannesburg, his first prompting is to blame the City Council. It is almost a reflex action with him, and he does it without thinking.

Hid he paused to think before telling the Nationalist Party Congress that he attributed this outbreak of violence to the weakness of the Johannesburg City Council, he would have remembered that Dube and Meadowlands are essentially his creation. The Father of the Bantu is responsible for their existence; and Ethnic Grouping is his baby, too.

—"Rand Daily Mail."

—o—

Dr. Verwoerd

HOW fortunate the country will be if time confirms rumours that the Nationalists can hardly wait for the result of the general election before kicking Dr. Verwoerd upstairs into the Finance ministry! This translation will, of course, not guarantee that his capacity for souring the milk of human kindness throughout the Union will be reduced; we have little doubt that his contempt for precedent and for his predecessors will be as obvious in any Cabinet position as it is in Native Affairs. But it is at least reasonable to expect that if he is given Finance, he will have to devote some part of his voluminous speech making to financial matters; and that will relieve race relations of the kind of blister he has been applying in Bloemfontein in the past two or three days. He told the Nationalist Party conference on Thursday, as though it was a scandal of the first magnitude, that Natives had been taught in the Western ways at church schools, and the adoption of these ways was responsible for Natives' wanting to take their places as part and parcel of the European community. But the Government had stopped all that, and "intended putting an end in the next five or 10 years of the class of Native who wanted to be taken into the ranks of the Europeans" We assume that instead of science their senier shoolboys will be taught to throw the bones; for law they will have lore; and for clothes they will go back to red blankets.

—"Cape Times."

Illicit Diamond Diggers Arrested

Yengema, Sierra Leone.

Many arrests were made when police and army contingents raided Koidu at dawn, on September 11. The raid represented a new phase in operations against illicit diamond diggers. Among those arrested were a number of Africans from neighbouring territories, including French Guinea and Liberia.

Colonial Office Report On Kenya

Kenya.

THE Colonial Office report on Kenya for 1956 was published on September 9. It reported that there were virtually no back-sliders among the Mau Mau detainees released after rehabilitation last year. The rehablitation of young men and women had been particularly successful compared with 1955. The total population in detention camps at the end of the year was 31,532, a reduction of 13,415 on the number a year previously. The number of establishments had been reduced from 51 to 8. The report says: "In spite of the long years of the emergency the country's financial position remained sound, and although it was too early to expect any great relief, the improved conditions nevertheless began to have a good effect. Again, the recession o the emergency brought about an increase in the volume of tourist traffic and there was also a steady flow of immigrants of every description."

THE
QUEENSLAND INSURANCE
COMPANY LIMITED.
(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)
TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident
Consult:
MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE
106 MANSFIELD ROAD, - - - - DURBAN.
P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

New Group Areas

Lydenburg And Carolina

TO appreciate the full horror of the Group Areas Act one must understand not only the mass removals of non-Whites now proclaimed in the major cities, but also the relatively even greater injustices being steadily proclaimed in the small towns. Two recent examples are Carolina and Lydenburg in the Eastern Transvaal.

Indians first established themselves as traders in Carolina in 1902 and in Lydenburg not later than 1905. In both towns the

By
C. W. M. GELL

Indian-occupied area has been encroached into and surrounded White-occupied buildings; in both the Indians do much of the retail business, have carried White and African customers through bad times and written off considerable debts. In neither town is there any record of racial "friction,', though the chairman of the Group Areas Board (Mr. G. F. de Vos Hugo) rather gratuitously said at the Lydenburg hearing in 1954 that "in many towns there is superficially no trouble but unfavourable conditions exist—the factors that gave rise to the Group Areas Act should be kept in mind'" However, he added that since there was no evidence of friction in Lydenburg, the Board would have to decide "to what extent one could assume that there was a problem." At Carolina the only evidence of a "problem" was that the Indian population—in common with the Indian population trend throughout the Union—had slightly more than doubled since 1936. But even today Carolina's 200 Indians can hardly be considered a formidable minority.

Yet one must suppose that the Board decided that there was a serious "problem" in each town. For the Indians of Carolina are to move their shops and houses within four years to an undeveloped site three-quarters of a mile outside the town, despite the fact that there are still many vacant sites for Whites in the main street. Not a single White person will be disturbed by the proclamation.

This also holds good for Lydenburg, where the Indians are to be just as shabbily treated. As a result of proposals by the town council, a committee of Government officials and other "interested"—usually *very* interested—persons, of several public hearings before the Group Areas Board and of the Board's secret report to the Minister, the latter has in his inscrutable wisdom ordained that Lydenburg's 160 Indians shall remove themselves, their shops and their houses nearly a mile out of town, onto a hilly and unsuitable site three-quarters of a mile from the main road to Pietersburg—also within four years.

The Lydenburg case has a long history which is of more than passing interest as illustrating the devious motives behind these sort of Group Area plans. It was one of the first towns to hold a public hearing into Group Areas proposals, as long ago as May 5, 1952. In those early days municipalities had not realised how damaging it was to expose councillors or officials to cross-examination at a public hearing and Mr. I. A. Maisels Q.C. gave Mr. Preller, Lydenburg's town clerk, a pretty rough passage.

The original Lydenburg proposal was to move the Indians 2½ miles out of town on to a mountain without a road and next to the sewage farm. Mr. Preller said he honestly believed that this would give the Indian traders fairplay, that they would be equally well situated there as in the main street. Mr. Preller said that water and light would be laid on for the proposed Indian area. But he had to admit that neither had yet been supplied to the much larger and nearer African location established in 1939, whose inhabitants existed on a delivery of 10 gallons per household per day (Sundays excepted).

Mr. Maisels described the town's proposed Indian scheme as "thoroughly unfair and dishonest." To which Adv. (now Mr. Justice) V. G. Hiemistra for the Town Council revealingly retorted that Mr. Maisels' questions were directed towards suggesting the Indians might remain in the town. "But the Government has already stated its attitude and has passed the Group Areas Act. I must object to the Town Clerk being questioned about Government policy." He said that Indians had "penetrated deeply" into business and would be well advised to concern themselves less with trading. Mr. Slovo, for the A.N.C. and Coloured community of Lydenburg, said that it was "crudely obvious" that the municipality intended to deprive the Indians of their livelihood. After an inspection *in loco* the Board found it difficult to consider the municipality's proposal" and adjourned *sine die* to await new proposals.

There was an abortive hearing of the Board in July, 1953, postponed while a legal ruling was sought. The next real move to eject the Indians came in an entirely different direction. On January 29, 1954, Dr. A. J. R. van Rhijn, on the urgent request of Mr. J. V. L. Liebenberg (Nationalist M.P. for Lydenburg), decided to dissolve the Lydenburg Rent Board as from March 1st. Alone out of 275 Rent Boards this one was considered to have insufficient work to do. And—surprisingly enough—precisely on March 1, 1954, four of the seven Indian traders in Lydenburg (the other three own their own properties) received notice to quit their premises in 30 days. These four businesses provided a livelihood for a total of 75 dependents.

Litigation followed in which two of the Indian licensees were evicted. Two, however, maintained that they had reached agreement with the Lydenburg Voorspoed Kooperasie Bpk. and the Lydenburg Kooperatiewe Handelshuis Bpk.—the two landlord firms—to give up one property on condition they were allowed to retain the other until an Indian Group Area was proclaimed. Mr. Justice Blackwell decided that this was a substantial defence which ought to go to trial, whereupon the applicant firms settled out of court on the basis of the agreement alleged by the Indians. The futher allegations that the manager of the Handelshuis tried unsuccessfully to induce Dr. Bremer to dissolve the Rent Board in 1951 and that an official of Volkskas instigated the 1954 move for dissolution were, thus, never brought to trial.

The final public hearing of the Group Areas Board in Lydenburg began on March 29, 1954. For this hearing the Indian community with one exception briefed Mr. (now Mr. Justice) S. M. Kuper Q.C., and took the line that it was willing to accept segregation of residential areas, provided it could retain its business premises in town and despite the fact that the Indian area is already largely segregated. The notable lack of success of these conciliatory tactics, as evidenced in the present proclamation, will no doubt suggest to other Indian communities that "moderation" gains nothing and possibly weakens their whole case morally.

Mr. Hiemstra put forward four alternative municipal proposals in addition to the original one. All involved dumping the Indians, lock, stock and barrel on the bare veld. He said it had been accepted in principle (by whom and when, he did not explain) that the Indians "would have to be moved from by their present residences and business quarters." It was, therefore, only a question of "the suitability of the site." The Indian community was "not being asked to accept anything worse than Indian communities had in many other towns in the Transvaal."

Well, there it is In 1957 Dr. Donges has gazetted the area he considers "gives justice and fairplay" to the Indians. They have a barren and hilly site out of town, on which their businesses will operate at enormous disadvantage even if the present seven licences are allowed to be transferred of which there is no guarantee. The site is close to the present Coloured Location, and the 100 Coloureds in town and in the location have been warned to move by June 26, 1958, though no area has yet been proclaimed for them. It is not known whether an early proposal to remove the African location is still being proceeded with. Not a White need move, though some will undoubtedly take advantage of the well-situated sites forcibly vacated by Indians. And who will use or pay for the fine Indian school and mosque in town?

Justice and fairplay, Dr. Donges?

Phone 34-1349 P. O. Box 1549.
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368.

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MODERN SHOP TO LET
At Reasonable Rent
Situated in the heart of Indian Business Area
In Kort Street opposite Azad Cafe,
JOHANNESBURG.
IMMEDIATE OCCUPATION
Apply:
M. JOOSUB,
49a Market Street,
Phone 33-1516 JOHANNESBURG.

Three Outstanding Books
Beautifully Printed With Coloured Varnished Jackets And Library Binding
Order for yourself as well as to present them to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words at once vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undismayed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially a lover of peace. As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha: The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master, —Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.
TRADE INQUIRIES INVITED

Vinoba Bhave By Consent

VINOBA BHAVE, "the Saint on the March," who start revolution in India's villages with his land-gift movemen 63 this month.

To centuries the Indian peasant has resented the iniquitous system of landlordism under which the fruits of his labour were taken away by various intermediaries who owned the land and a bare subsistance was left to him. To restore ownership to him has been the object of several Indian legislations after independence.

However, in the tradition of Gandhi, whose disciple he is, Vinoba thinks that the problem of land hunger will be solved not so much by State action as by non-violent revolution in the minds of the people, so that those who have land will voluntarily give up to the landless that part of it which is surplus to their needs.

Utopian

This apparently utopian plan has been made to work by the devoted efforts of Vinoba and and his followers who have to-date collected 4.1 million acres in landgifts. This land is being redistributed.

Encouraged by this response Vinoba has started the latest phase of his movement, "gramdan"—village gifts—in which land titles for whole villages are handed over to him for re-allocation.

Taking over a whole village has obvious advantages for village life. Till the end of August this year, 2,932 villages in 12 States were handed over. Orissa headed the list with 1,847 villages; Kerala, Bombay and Madras States followed with 291, 237 and 223 villages respectively.

Mass Proportion

Although the first village was donated in 1952 in the state of Uttar Pradesh, the movement assumed a mass proportion only during Bhave's march through Orissa in 1955.

New possibilities of social reconstruction and economic upliftment, of building up a new social order based on equality and co-operation, has opened up thanks to "Gramdan." Under it, in a village, individual ownership of land ceases and the whole village becomes one unit.

Mangroth in U.P., the village to come under "G dan" tells the story of the cess of the movement. T were 107 families in all in village, 67 of whom owned and 40 were landless—ou which 13 families depended their livelihood on chance cultural employment. T all the families, except who have other occupation did not want land, have land to cultivate. Eight acres of fallow land have made cultivable by com effort. A big tank has dug, village roads have built, common village orch have been grown and indivi cultivation has also been proved.

Results

The result is that whereas years ago the village

Negro Gove

NEGRO TRUMPET PI his admirers the wor sponsored visit to Russia i deadlock. He declared: "

He said in Grand Fo North Dakota, that he given up his trip to Russia cause of "the way they treating my people in South."

He accused President hower of having "no guts" described Governor Orval bus, or Arkansas, as an " educated ploughboy."

"A Publicity Stunt"

Armstrong re-affirmed ments he made to a "G Forks Herald" reporter. Sh a copy of the story writte the basis of his "Satchmo" said; "That's fine. Don't take nothin' that story. That's just said and still say."

He described President hower as "two-faced" asserted that he had

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

...fects Revolution

produce only six to eight ...onths' requirements of its food, today it produces more than enough to meet its requirement. The people have now turned their attention to production of cloth. In the first eight months they have already produced 996 sq. yards.

In Bihar "Gram-dan" villages have pooled their debts and now share expenses in social ceremonies like marriages.

The pattern of cultivation followed after "Gram-dan" is left to be decided by the people. They are however, encouraged to experiment. The result has been that agricultural pattern in these villages differs from anything between individual farming and common cultivation. Certain percentage of land is generally set apart for common cultivation, even when individual cultivation is the common mode. In some villages co-operatives have been formed. Apart from agricultural improvement, crop planning and provision of irrigation, the problem of provision of credit assumed immediate importance.

VINOBA BHAVE

Future efforts are to be directed to this as well as to marketing village produce and importing requirements from outside; promotion of village industries, subsidy to agriculture and self-sufficiency in cloth; provision of basic education; settlement of local disputes in villages itself; health, hygiene and sanitation schemes.—ISI.

...rumpeter Tell US ...ent To Go To Hell

New York, Thursday.

...uis Armstrong—"Satchmo" to ...-has cancelled a Government- ... against the Arkansas school ...nment can go to hell."

Mr. Faubus to run the Federal Government.

"It's getting almost so bad a Coloured man hasn't got any country," the Negro entertainer said in his grating, leathery voice.

"Don't get me wrong," he added. "The South is full of intelligent White people. It's the lower-class people who make all the noise, thoug'."

Armstrong said that use of National Guard troops to prevent school integration at Little Rock was "a publicity stunt led by the greatest of all publicity hounds." Such things had a bad effect on relations with other countries.

"The people over there (in Russia) ask me what's wrong with my country," he commented. "What am I supposed to say?"

He said that if he ever did go through with his proposed trip, "I'll do it on my own."

Washington Worried

In Washington, though the State Department declined to comment on Armstrong's statement, officials made no attempt to hide the concern they felt.

Armstrong is regarded by the State Department as one of the most effective unofficial goodwill ambassadors the United States has, and officials were delighted when he promised to "fracture them cats" in the Soviet Union.

They said today that Russian propagandists would undoubtedly seize on Armstrong's denunciation, turning it to their own use.

Footnote.—Governor Faubus is due to appear in court today under subpoena in connection with a suit challenging four new State segregation laws.—Sapa-Reuter-Associated Press.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Base and Male, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for Out-door Party	25	10	0
Coupler Style Loud and Sweet Sound Mohaniton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	48	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhil Rubba "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Thubla & Doogi Set to keep in without Thal music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambrons (Kanjari) full size with Gingles Bells	1	5	0

Mouth Organs of all kinds 4/6, 6/-, 7/-, 9/6, & 11/6 each.
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/- each

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707. — P. O. Box 2524.

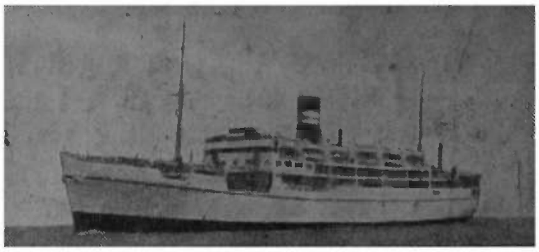

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 1st Oct. Sailing 6th Oct. 1957. For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £92—0—0
Second " " " " £60—15—0
Third Class Bunk . £31—10—0
Non-Vegetarian Special Food £11-10 Ordinary Food £4-18
Vegetarian Special Food £10-3 Ordinary Food £4-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

GANDHIJI— The Story Of His Life

CHAPTER XXIX

YOU must not think Gandhiji was ever a severe teacher, or difficult to obey. He knew well that most of us are far from saintly, and he always said that there are *two* good ways of doing everything. One is the difficult and more perfect way, the other, less perfect, but quire easy. There is no harm, he taught, in *beginning* with the easy way, if the other way frightens us at first. We can always change over to the difficult way when we have grown brave enough.

Above all he loved to teach and help children. No matter how busy he was he always found time for children. Every morning and evening he went for a little walk, to keep in good health. Many of the ashram children would accompany him on these walks. These were children whose parents lived and worked in the ashram.

None of the ashram children were at all shy of Gandhiji. They used to tell him all their little troubles, and also about their games. Sometimes they would tease him and run away with his stick. One small girl would even climb up on his lap to pull his nose and tweak his ears.

By

Mrs. Gertrude Murray-Correa

In his leisure time, short as it was, he would even crawl about on all fours to amuse the very little ones, and let them ride on his back. If a small child cried, he would even leave off important work while he comforted it.

All this does not mean that he *spoilt* children, however. By no means. He was never weary of telling them to keep themselves clean and tidy, and he thought that all children should learn to do some useful work and be self-reliant. Laziness or dirtiness in children he would not tolerate. Once, at a public meeting, he noticed a sniffly little Harijan child. Lifting it up, he said kindly but firmly: "Blow your nose clean!"

However important the occasion was, he always noticed such little things. This was because for *him* they were *not* 'little things.' Where others would only have seen a ragged little Harijan child with a dirty nose, he saw a child dear to God, born in dirt and misery through no fault of its own. In that poor dirty child he saw one of those whose rights he had been fighting for all his life.

Copyright: Reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(To be continued)

40,000 Entries For Children's Competition

PRESIDENT Prasad distributed in New Delhi on September 7 320 prizes won by children of 45 countries in the 1956 International Children's Competition in Drawing and Writing conducted by the "Shankar's Weekly"

The President congratulated Mr. Shankar, who has been running the competition since 1949, and said that it had done much in creating a sense of internationalism among the children of the world.

He was glad that its appeal was growing wider every year.

Children from 60 countries had sent 40,000 entries for the competition last year.

Among the non-Indian competitors most of the prizes—22 each—went to Canada and Japan. The President's Gold Medal for the best painting was won by 15-year-old Judith Ree Laiken of Canada. Children from U.S.S.R. won 19 prizes, from U.S.A. 14, Ceylon seven and China six. Indian children, from whom came by far the largest number of entries, carried away 88 prizes.

The heads and officials of the diplomatic missions in Delhi received the prizes on behalf o the children of their respective countries—mostly Kashmir silverware, Banarasi scarves and South Indian ivory articles.

Prime Minister Nehru, who had donated 25 prizes, was a keen spectator of the prize distribution ceremony.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The

New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue, DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Yogi Lucien On Hinduism

THE Durban Kathiawadi Hindu Youth Organisation arranged a lecture by Yogi Lucien at the Gandhi Hall on Sunday, September 22, at 7.30 p.m. on the "Philosophy and Practice of Hinduism." The Hall was packed to capacity by people of all races, castes and creeds and many hundreds were turned away. It is hoped that another lecture will be arranged in the near future, for the benefit of those who were not privileged to hear the learned Yogi. Yogi Lucien also gave a demonstration of the various Asanas. This quiet spoken white Yogi who hails from Johannesburg and who is only 19 years old, developed an interest in religion while still in the Primary School. He wanted to become a Christian church minister when he grew up, but found he could not reconcile that church's tenets with his rationalistic and scientific outlook on life. He spent many hours of heart-searching, but failed to find any solace to his questioning mind. Between the age of 14 and 18 he became an atheist.

One day he visited a European friend who promised to teach him Yoga exercises. This friend further introduced him to the Yogic philosophy and this marked a turning point in his life.

Contact with Yoga immediately made sense to him and eventually won him back to the path of God." Speaking at the Gandhi Hall, Yogi Lucien said: "Many people today have a mistaken notion as to what religion really is. Religion is simply the path to God as pointed out by some great personality who had himself trodden that path and reached its goal. Just as different paths are suitable for different people so too, different religions are all merely different paths leading ultimately to the eternal one God who has always been, and will always be.

The Hindu religion however is a universal religion for it does not consist of one path but of many paths and unlike most of the religions of the world it does not revolve around one particular individual but around many. In it there is a place for every man of any class, any race, or any temperament. For that reason it is a universal religion in which any man can find a path to suit himself. There are two different religious points of view concerning the relationship between God and his creation. The one is "Dualism" in which God and his creation are considered to be two eternally separate entities. For those who hold this view, the goal of religion is heaven, God ever remaining above and separate from them. The other view is that of "Monism". For its followers the goal of religion is not heaven but union with God, or God Realization which is realisation of the fact that the individual is in fact himself God for the monastic view is that God is one with his creation. It is this process of creation, preservation and dissolution that is symbolised by the Sea God of the Supreme diety of the Hindu religion that is Brahma God in his aspect of creator, Vishnu God in his aspect of preserver and Siva God in his aspect of dissolution. Similarly other aspects of the Lord are represented by other symbolic Gods. It is not these Gods that the Hindus pray to, but the one universal God in the aspect represented by the particular symbols. No true Hindu worships or prays to a lamp or a statue of bricks and mortar, thinking that that idol could do anything for him. But just as the Christian worships the Lord through the form of Jesus, and just as the Muslim has the word Allah to symbolize his God, so too the Hindu has his own symbol or form through which he worships the one Universal God, who is not particular through which form we worship him or by what name we call him. The Hindu believes that as long as he is sincere in his worship and as long as he lives rightly the Lord understands and accepts his worship.

Yogi Lucien also spoke on Ahimsa or non-killing. He said that all religions preached the principle of "Thou shalt not kill," and this did not apply to human beings alone but to all living creatures. He said that the object of Ahimsa was to develop a love for God who dwells in the heart of all living creatures. It is in order to develop this love that the obstacle of killing is removed. Once we accept that it is a sin to kill, then it is also a sin to eat the meat of an animal that has been killed for that purpose.

Yogi Lucien explained the various paths of Yoga upon which the Hindu religion is based, i.e. Jnana Yoga, Karma Yoga, Bhakti-Yoga, Raja Yoga and finally the Yoga of Synthesis which is a combination of the four.

Yogi Lucien said that if people were to study the philosophy and teachings of the Hindu religion, it would undoubtedly bring about a better sense of understanding between the different peoples of the world, and if it were to be put into practice, then all the people of the world regardless of race, caste, colour or creed would live together in one universal brotherhood and the world would be at peace.

When asked whether he thought people should turn to the Hindu religion, Yogi Lucien said that if people followed their own religious truly and introduced in their lives the principle of "Do unto others as you would have them do unto you" and "love thy neighbour as thyself" then such people would automatically be good Hindus. Hindu religion said that a man must be true to himself, to his fellowmen and to God. Anyone who followed that was a good Hindu.

Yogi Lucien said that he did not believe in conversions from one religion to the other, and the condemnation of certain religions of other religions. Truly religious people did not condemn, and those who did, did not really know much of their own religion or the religion they condemned. Yogi Lucien said that he did not give up Christianity for Hinduism, but that he had become a non-believer and Hinduism brought him back to the path of God.

Yogi Lucien demonstrating one of the various Asanas

Aryan Sports Club Officials

AT the 37th annual general meeting of the Aryan Sports Club held on the 8th September, the following officials were elected for the ensuing season:—Life Patron: Mr. J. D. Dhruv; Patrons: Messrs. P. Makan, N. F. Bansda, B. Dajee, T. F. Dullabh, L. Nagar; hon. life vice presidents: Messrs. B. J. Govindjee, A. Naran, C. Daya, T. N. Bansda, G. Ranchod; President: Mr. N. P. Umley, Vice-Presidents: Messrs. R. Daya and J. Bhagwan, Hon. Secretary: Mr. R. Bhana, Assist. Secretary: Mr. D. Daya, Treasurer: Mr. E. M. Ranchod, Auditor: Mr. A. Daya.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1914 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs. Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

Discrimination Against Indians At Lourenco Marques Alleged

THE EDITOR, 'OPINION.'

SIR,—I am a passenger in the popular B.I. Liner "Karanja" travelling from Durban to Bombay and wish to bring to the notice of Indian travelling public and the Indian authorities, through the medium of your esteemed journal, the discrimination against the Indian nationals in the Portuguese port of Lourenco Marques.

On our arrival at Lourenco Marques on the 6th instant, the senior Immigration Officer of the port on boarding the ship enforced an order stopping all members of the crew and passengers of Indian nationality from disembarking or visiting the town. The authorities were so strict that the Deputy Purser and the ship's Medical Officer, both Indian nationals, and well-known senior officers in the B.I. Company on the African coast, were not allowed to go ashore even on ship's business. The "Karanja" was in port from 10 a.m. on 6th September to 2 p.m. on 7th September.

I was allowed to go ashore on a visitor's pass as I am a South African citizen and I found all nice and quiet in the town and the restriction on the movement of Indian crew and passengers of the ship was commented upon by local residents as ridiculous. I feel the order was a senseless one because when we called at the next Portuguese Port of Beira, all were allowed to go ashore without visitor's passes—crew and passengers—regardless of their race or nationality.

I must say that the behaviour of the Indian crew and officers was excellent and they took the situation philosophically. The ship's Medical Officer and two Pursers who were affected by the strange order refused to comment when some of us asked them about the new order.

P. D. HARGOVAN.

R.M.S. "Karanja,"
Dar-es-Salaam.

Ethiopia's First General Election

Ethiopia.

Voting began on September 11 in Ethiopia's general election based on universal suffrage. The electorate, which numbers nearly five millions out of the estimated population of nineteen millions, will be voting in different places over a period of one month. There are no political parties, and the candidates will seek election purely on their own personal record and qualities. The election is an outcome of the revision of the Constitution which took place in November 1955.

DRY CHILLIES FOR CASH

5 lb. Pocket for 8/3
(Postage Paid)

35 lb. Bag for 41/- (Railage Paid for Union Stations)

From:

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

BOOKS FOR SALE

Indian Life and Labour in Natal	3	0
The Indian as a South African	4	8
Recipes from East and West	2	9
How to Guide Good Letters—B. Roberts	2	0
The Group Areas Act—Muriel Horrell	10	0
How to Grow Vegetables—W. H. Turnbull	2	8
S.A. Non-White Workers—Muriel Horrell	4	6
How to look after Cattle—W. H. Turnbull	3	0
Race and Culture—Michel Teiris	1	6
S.A. Journal of Economics—S. F. Van Der Horst	1	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

9558 I

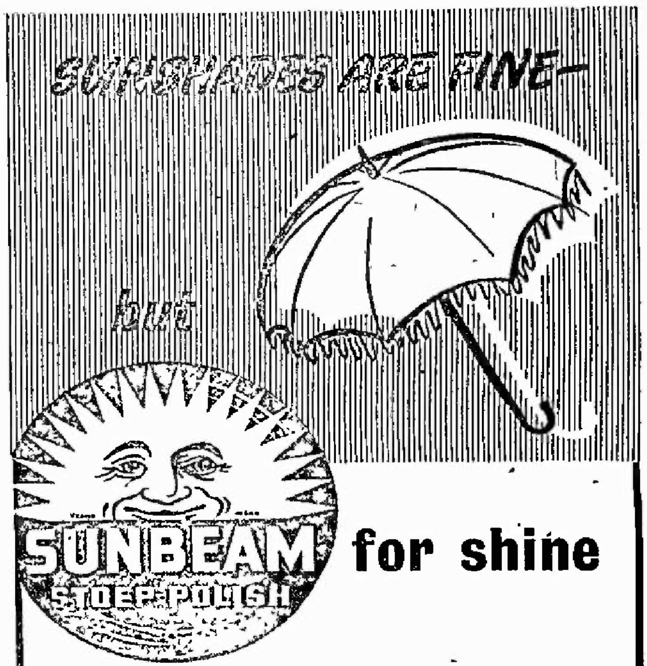

Every tin of Sunbeam is a tin of sunshine. See what a wonderful, dazzling shine it gives to your stoeps. A quick shine. A long-lasting shine. A *Sunbeam* shine! Red, green and black for stoeps. White, light and dark for floors and furniture.

Shines...and shines...and shines

9691

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Brockway Concerned About Events In Ghana

SLOUGH (Buckinghamshire) Tuesday.

MR. FENNER BROCKWAY, Labour Member for Parliament for Slough, and a personal friend of Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of newly-independent Ghana, said at Slough that Ghana was "adopting some of the worst practices of colonial rule."

Indicating that he thought Dr. Nkrumah was being badly advised, Mr. Brockway suggested that some "evil genius" had gained the ear of the Prime Minister.

Meanwhile from Lagos it is reported that the British barrister, Mr. Christopher Shawcross, Q.C., who left Ghana temporarily at the weekend and has been refused re-entry, will attempt to return to Ghana tomorrow.

Mr. Brockway's comments were made in a speech to the Slough Rotary Club. He referred to deportations and what he described as restrictions on freedom in Ghana.

Mr. Brockway said- "As soon as the deportations were reported I wrote to Dr. Nkrumah deploring them. In view of what has happened since, I feel I must express my regret publicly.

"I do not want to help the reactionaries who oppose him in Ghana. I don't like interfering in the affairs of an independent country.

"But freedom belongs to all mankind. I have protested when it is denied by Communist countries. I have protested when it is denied by colonial administrations. I protested recently when I found freedom denied by the Government of Greece.

"I cannot be silent now, even though Kwame Nkrumah is my friend.

Great Gifts

"Dr. Nkrumah had revealed great gifts of statesmanship in the critical years before independence. He showed a broad, liberal, tolerant mind.

"His friends in Britain are shocked now to find Ghana adopting some of the worst practices of colonial rule—deportations without trial, emergency laws to restrict freedom, exclusions of persons inconvenient to the Government.

The Lagos report states that it is believed Mr. Shawcross has sent a personal telegram to the Attorney-General of Ghana, Mr. Geoffrey Bing, asking for permission to enter Ghana in order to represent his two clients, the Moslem leaders who were deported, and Mr. Ian Colvin of the "Daily Telegraph," who is due to appear before the Kumasi divisional court on Friday.

Writ Served

Mr. Geoffrey Bing was served with a writ today on behalf of Mr. Colvin, claiming damages for alleged unlawful detentoin and slander.

The writ also seeks an injunction to restrain Mr. Bing from "abusing the processes of the court."

Similar writs were filed by Mr. Colvin on Saturday against the Prime Minister, the Minister of Justice, and the Commissioner of Police.

The "Daily Telegraph," in a statement tonight, said that they had instructed Mr. Ian Colvin, their special correspondent now in Nigeria not to return to Ghana pending further orders.

Mr. Colvin was due to appear in court on Friday to answer a charge of "writing with intent to excite public prejudice."

Meanwhile it is understood that a note from the Ghana Government dealing with the refusal to re-admit Mr. Shawcross was being studied by the British Government tonight.—Sapa-Reuter.

Listen to "THE NUGGET SHOW": Springbok Radio: Saturdays: 6 to 6.30 p.m.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET, — DURBAN.
PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782. "QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927.

Books For Sale

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	3
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
FAMOUS PARSIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 38—Vol.-LV.
Friday,
27th September, 1957
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

INDIAN OPINION
ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

ભલો માણુસ હમેશાં સુખી રહે છે. તે ભગવાનના સામિપ્યમાં જ રહે છે. તેનામાં દિવ્યતા. પ્રકાશિત થાય છે. જ્યારે જ્યારે શકય બને તેટલા લોકોનું ભલું કરવાનો સુઅવસર પ્રાપ્ત થાય ત્યારે પ્રેમ પુર્વક પોતાની બધી શકતીથી ભલાઇ કરો.

—સ્વામી શિવાનંદજી.

S. AFRIC. LIBRARY OCT 1957

પુસ્તક ૫૫ મું—અંક ૩૮ | તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૭. | છુટક નકલ પે. ૪

વિનોબાજીનો જન્મ દીન

શ્રી. વિનોબા ભાવે કે જેઓ "પદયાત્રાના સંત" છે અને જેઓએ ભુમીદાનની ચળવળ શરૂ કરી હીંદના ગામડાઓમાં જબ્બર ક્રાંતી કરી છે તેઓ સપ્ટેમ્બર માસમાં ૬૩ વર્ષના થાય છે.

સદીઓથી હિંદમાં જમીનદારીની પ્રથા ચાલુ છે. જમીનદારો પોતાના મજુરને ગુલામોની જેમ રાખતાં અને તેમની મહેનતનું ફળ બધુજ લઇ લેતા મજુર સાવ નિચોવાઇ જતો. આને લીધે હૈદ્રાબાદમાં બળવો ૧૯૪૭ની આસપાસમાં થયો હતો. જે કોમ્યુનીસ્ટોની આગેવાનીનું પરીણામ હતું. હીંદ આઝાદ થતાં કાયદેસર રીતે ઘણું સરકાર તરફથી કરવામાં આવી રહ્યું છે. છતા

સતમ્ જીવમ શરદઃ

વિનોબા ભાવે કે જેઓ ગાંધીજીના અનુયાયી છે તેઓ માને છે કે, જમીન ભુખ્યાની ભુખ કાયદાથી નહી સમે પણ અહીંસક રીતે ક્રાંતી લાવી તેમના મનને ફેરવવામાં આવે તો આ કોયડો ઉકેલાશે. જેઓ પાસે જમીન છે તેઓ જમીન વિહોણાને આપી સંતોષે અને તેઓની ગરજ પુરી પાડે એમ તેઓ ઇચ્છતાં. આથી આ કાર્ય હૈદ્રાબાદ જીલ્લામાંથી શરૂ કરવામાં આવ્યું ૧૯૪૮માં વર્ધાથી વિનોબાજી અને તેમના સાથીઓ ચાલતા હૈદ્રાબાદ જવ નિકળ્યાં. વિનોબાજીને ધન વગર પોતાનો નિર્વાહ કરવો એવું વ્રત છે. આથી તેઓ બધેજ ચાલતા ફરે છે.

હૈદ્રાબાદમાં કે જ્યાં કોમ્યુનીસ્ટોનો બળવો ચાલતો હતો લોકો ભયભીત હતાં ગમે ત્યારે આવી કોમ્યુનીસ્ટો ઘર ભાંગી ગોળીએ દઇ ધન લુટી જતા. ત્યાં વિનોબાજી નિર્ભય પણે રાત દિવસ ફર્યો. લોકોના આંસું લુછ્યા અને જમીનદારોને પોતાના ધન અને જમીનનો ઉપયોગ ગરીબો માટે કરવા સમજાવ્યું. અને "તમે ત્રણ ભાઇઓ હોવ તો હું તમારો ચોથો ભાઇ છું મારા ભાગનો જમીનનો ભાગ મને આપો." ભુમીદાન શરૂ થયું. ૪,૧૦૦,૦૦૦ એકર જમીન આજ સુધી દાન માં મેળવી અને જમીન વગરનાઓને જરૂર પુરતી વ્હેંચી અપાઇ છે.

હાલમાં તેમનું નવું કાર્ય "ગ્રામ્યદાન"નું શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આનો અર્થ એ થાય છે કે સમસ્ત ગામડું વિનોબાજીને અર્પણ કરવામાં આવે છે. ૧૯૫૭ના ઓગસ્ટની આખરી સુધીમાં ૨,૯૩૨ ગામડાઓ ૧૨ સંસ્થાનોએ તેમને આપ્યા છે. ઓરીસ્સામાંથી ૧,૮૪૭ ગામડાઓ અને કેરાળામાંથી ૩૦૧, મુંબઇ પ્રાંત

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૩૦)

વિનોબા ભાવે

વિશ્વશાંતી

જગતમાં સ્થાયી શાંતિ સ્થાપવી અશક્ય છે, એમ માનવું એ મનુષ્ય સ્વભાવમાં દૈવી અંશ નથી એમ માનવા બરોબર છે. અત્યાર સુધી જે ઇલાજો અજમાવવામાં આવ્યા છે, તે એળે ગયા એનું કારણ એ છે કે, જેમણે પ્રયત્ન કર્યો છે, તેમનાં મનમાં ઉંડી સાચી દાનતનો અભાવ રહ્યો છે; એ અભાવનું ભાન થયું નથી. જેમ સર્વ આવશ્યક તત્વો એકઠાં થવા સિવાય કોઇ રાસાયણિક સંયુકત દ્રવ્ય તઇયાર થઇ જ ન શકે, તેમ શાંતિને માટે આવશ્યક શરતોમાંથી થોડીક જ પળાઇ હોય, તો તેથી શાંતિની સ્થાપના ન થઇ શકે. માનવજાતિના જે સંભાવિત આગેવાનોના હાથમાં સંહારનાં સાધનો પરનો અંકુશ હોય, તેઓ જો એ સાધનોનો ઉપયોગ કરવો સર્વાંશે છોડી દે, ને એ ત્યાગનો પૂરો અર્થ સમજીને એ પગલું ભરે, તો કાયમની શાંતિ સ્થપાય ખરી.

જગતનાં મહારાજ્યો પોતાના સામ્રાજ્યવાદી મનોરથો છોડી ન દે, તો આ વસ્તુ બનવી અશક્ય છે, એ દેખીતું છે. એ પણ ત્યાં સુધી બનવું અશક્ય છે, જ્યાં સુધી જગતની મહાપ્રજાઓ આત્મઘાતી હરીફાઇ પરનો વિશ્વાસ ન છોડી દે, અને પોતાની હાજતો વધારવાનું ને તેથી ભૌતિક સાધનસંપત્તિ ખડકયે જવાનું ન છોડે...એક પણ પ્રજા આવો પરાકાષ્ઠાનો ત્યાગ કરી બતાવે, તો આપણામાંના ઘણા આપણા જીવનકાળમાં જગતમાં દેખીતી શાંતિ સ્થપાયેલી જોઇ શકીએ.—ગાંધીજી.

ગાંધી સ્મરણ

યોગી તમે ભારત વાસી હૈયે.
જન્મી ચુકયા છો જ કરોડ રૂપે.
જગ જનોનાં ઉરમાં તમારૂં
શોભે સદા આસન દિવ્ય ન્યારૂં.

જેણે જીવ્યા અમર ઇતિહાસો
લખ્યા લોહી માં કે,
એની આજે અમર કથની
ગાવી કે સુણવી શી?

તારી ગાથા અકથ ઉરમાં
ઉર્મિઓ છો જગાવે,
આજે હૈયે સ્મરણ ચડતાં
મૃત્યુ મોંઘુ જણાયે.
હસાવ્યાં ભૂત ને ભાવી
હસાવો વર્તમાનને.
પઢાવો પ્રેમના મંત્રો
ઘેલી માનવ જાતને.

* *

પ્રભો અમને આજે યાદ કરવા દેજો કે, એને એકલાએજ કેવી રીતે અમારા ભલા માટે કષ્ટો સહયા, અને એ નાનકડા નાજુક શરીર પર અમે કેવી રીતે અમારા ભલા માટે બોજો નાખ્યો હતો.

પ્રભો, અમને એ પણ આજે યાદ કરવા દે કે, અમે તેમના મહાન ગુણગાન ગાવા કેટલા રાજી છીએ પણ અમે નથી એમના ગુણો ને ગ્રહણ કર્યા કે નથી એમને અનુસર્યા. જો અમે આજે જેઓ તેમના ગુણગાન ગાઇએ છીએ તે થોડાએ પણ જો તેમનો ભાર ઉચકયો હોત તો, આજે તેઓ જીવનને પેલે પાર ન હોત. દુનીયામાં પ્રકાશ આવ્યો હતો પણ આપણે તેનો લાભ ન લીધો અને ફરી અંધકાર છવાઇ ગયો.

છતાં પ્રભુ, અમે જાણીએ છીએ કે, તેઓ મરણ નથી પામ્યા. તેમનો આત્મા હજી અમારી વચ્ચે અમને દોરવણી આપતો વિચરી રહ્યો છે અને તારા પ્રકાશના પુંજ સાથે તેમનો પ્રકાશ ભળી ગયો છે જે અમને આ અંધકારમાં તેજનું કીરણ જરૂર આપશે જ. હા, તે ત્યારેજ જો અમે તિરસ્કાર, અન્યાય, અસત્ય દંભ અને હિંસાનો અમારો માર્ગ બદલી સત્ય, પ્રેમ, ન્યાય અને શાંતીને માર્ગે જવા અમારા મુખો ફેરવશું.

પ્રભુ, આજને પવિત્ર દિવસે, અમારા એ મહાન પિતાને યાદ કરી અમે અમારા શત્રુને ક્ષમા કરીએ, અમને તિરસ્કારનાર પર પ્રેમ કરીએ, ભય ને તજી નિર્ભય બનીયે દિન દુઃખીના આસું લુછી તે મહાન આત્માને ખુશી કરીએ અને દુનીયા પર શાંતી અને પ્રેમનુ રાજ્ય સ્થાપવા શકતીશાળી બનીએ. એવી શકતી અમને આપ. મહાન આત્માને હજારો નમન.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ સપટેમ્બર, ૧૯૫૭.

આપણે ગાંધીજીને યાદ કરીએ

આ વખતે અકટોબરની ૨જી તારીખ અમારો આવતો અંક પ્રસીદ્ધ થાય તે પહેલા બે દિવસે પર આવે છે. આથી આજ અંકમાં ગાંધી જયંતી વિશે લખવું યોગ્ય માન્યું છે. માનવ જાતી માટે આ એક ઘણોજ મંગલ દીન છે, આ દિવસે એવા એક પુરૂષ અવનીપર અવતર્યા કે જેને દુનીયાને સિદ્ધ કરી બતાવ્યું કે, માણસના આત્માની શકતી સામે મોટામાં મોટા લશ્કરો અને શસ્ત્રોનું બળ પણ બુઠું પડે છે.

ગાંધીજી માનતા હતા કે પ્રેમ અને સત્યનું બળ એજ સૌથી મહાન બળ છે. આ દેશ કે જેમાં જાત જાતની ભિન્ન જાતીઓ વસે છે, તેમાં આ પ્રેમનો સંદેશો ઘણોજ મહત્વનો ગણાશે. તેમનો સંદેશો આપણને શિખવે છે કે, આપણા સાથીઓની કિંમત તેમના રંગ કે જાતીપરથી ન કરી શકાય. આપણે માનવને વ્યકતી ઓળખવો જોઇએ નહી કે, કોઇક સમાજના એક સભ્ય તરીકે. આપણે જ્યારે આમ કરવામાં સફળ થશું ત્યારે આપણને જણાશે કે આપણા વિચારોમાં વ્યકતી વ્યકતીઓ વચ્ચે ઘણું સામ્ય રહ્યું છે. જે વિચારોને અંગે આજે આપણે માનવ માનવમાં ભેદ પાડી રહ્યા છીએ તે બહુ પ્રમાણમાં મોટા ખચ્ચીત નથીજ.

ગાંધીજીનો સંદેશો આપણને વધુમાં એમ પણ સ્વીકારવા કહે છે કે આપણે એક મીશ્ર સમાજ છીએ અને સંગઠણમાંજ આપણી શકતી સચવાય છે. આ વિચાર સરણીને આપણે સ્વીકારીએ તો જુના વખતના જ્ઞાન, શકતી, અને કાર્ય પ્રણાલીથી આપણે આ દેશને આગળ લાવી શકીએ. આ ત્યારેજ કરી શકાશે કે જ્યારે આ દેશના બધા માનવીઓ એક બીજાને પ્રેમથી જોતા થશે, અને રંગભેદ અને સામાજીક જુદાઇઓ કે જાતીભેદને દુર કરી માનવ અંતરને ઓળખી શકશે. જુલ્મના ભોગ બનેલા કે પરતંત્રતાના ભાર નિચે ડબાયલા લોકોને એમ કહેવું કે, તમે તમારા પર જુલમ કરનારા પર પ્રેમ કરો એ તેઓને વિચીત્ર લાગશે ખરૂં. પણ ગાંધીજીએ આપણને શિખવ્યું છે કે પ્રેમ એ એક મહાન બળ છે અને તેથી અંતમાં તે પાપ ઉપર જીત મેળવી શકે છે. દરેક માનવમાં આ સ્વર્ગીય પ્રેમ કયાંક છુપો હોય છે. કોઇકમાં તે પ્રખર પણે પ્રગટે છે અને કેટલાકમાં છુપો ડબાયલો પડયો હોય છે. માનવ જાતીના ખરા સેવકની એ ફરજ છે કે, દુષ્ટમાં દુષ્ટ અને અન્યાયીમાં અન્યાયી માનવના દિલમાં આ દૈવી પ્રેમનું કિરણ પસારી તેના આત્માને તેજથી ભરવો.

આમ કરવું ઘણું અઘરૂં છે, છતાં ગાંધીજીએ તે કરીને આપણને બતાવ્યું છે કે તે અશકય નથી. આને પરીણામેજ આજે હીંદ દુશ્મન સામે કડવાસ સેવ્યા વગર આઝાદ બન્યું છે. ગાંધીજીએ સૌથી પ્રથમ આ બળનો પ્રયોગ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કર્યો હતો. ત્યારની પરીસ્થિતિ કરતા આજની દક્ષિણ આફ્રિકાની પરીસ્થીતી ઘણીજ ખરાબ છે. આપણી સામે આજે કપરો પ્રસંગ ઉભો છે. સરકાર આપણી સામે જે વિષ રેડી રહી છે તેની ઉપર થઇને આપણે પ્રેમ અને સત્યનો સંદેશો આપણા બાંધવોને સંભળાવવાની ઘણી જરૂર છે.

નેશનાલીસ્ટોનો સામનો કરવા માટે આપણને ઘણા ત્યાગની જરૂર રહેશે. ગાંધીજીએ આપણને શિખવ્યું છે કે, બળવાનમાં બળવાન જુલ્મી, તેના ભોગ બનેલાઓ જેટલો ભય રાખે છે તેટલોજ તે બળવાન બને છે. આપણો ભય જેટલો ઓછો થશે તેટલું તેનું બળ ઓછું થશે. આપણે આજે આ મહાન આત્માના પૃથ્વીપર અવતરણના દીનનો આનંદ મનાવીએ કે, એમને માનવ જાતીને ઉન્નત બનાવવા માર્ગ દોરી દીધો છે.

ગાંધીજી દક્ષિણ આફ્રીકામાં

સ્વ. ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલે

કોંગ્રેસના સાથીઓ, ગાંધીજીએ જે મહત્વનો ભાગ આ ક્ષેત્રમાં ભજવ્યો છે તે જોયા પછી હું માનું છું કે, હીંદની આ અથવા બીજી કોઇ પણ પરીષદમાં તેમનું નામ ઉંડા માન અને ગર્વ શિવાય લઇ શકાય. (અહીં સભાએ ઉભા થઇ ત્રણ વખત હૃદય પૂર્વકનો ગાંધીજીના જયનો પોકાર કર્યો.) સાથીઓ મારા જીવનમાં એ સદ્‌ભાગ્ય મને સાપડયું કે હું ગાંધીને અંગત રીતે ઓળખી શકયો. અને મને કહેવા દો કે તેમના જેવો, શુદ્ધ, નમ્ર, બહાદુર અને અતીવિશાળ આત્મશકતી વાળો આત્મા આ પૃથ્વીપર વિચરતો મે જાણ્યો નથી. (તાળીઓ અને જય જયકાર.)

સ્વ. ગોખલે કે જેઓને ગાંધીજી પોતાના રાજકીય ગુરૂ માનતા હતા તેઓએ આ ઉદ્‌ગારો ૧૯૦૯માં લાહોર કોંગ્રેસમાં અને ૧૯૧૨ માં મુંબઇના ટાઉન હાલની સભામાં ઉચાર્યા હતાં.

ગાંધીજી એવા માનવમાંના એક માનવ છે કે, જેઓ પોતે કડક સાદુ જીવન જીવી બધા મહાન સિદ્ધાંતોને અને આદર્શોને અપનાવી પોતાના દેશ બાંધવો પ્રત્યે પોતાનો અખુટ પ્રેમ અર્પે અને ન્યાય તથા સત્યને ચાહે, અને પોતાના નબળા બાંધવોને જાદુ ભરી આંખોના સ્પર્શથી નવું જીવન આપે છે. તેમનું સારી રીતે વર્ણન કરવું હોય તો એમ કહેવું સારૂં પડશે કે, તેઓ માનવીમાં એક માનવી છે, વીરોમાં એક વીર છે. દેશ પ્રેમીઓમાં એક દેશ પ્રેમી છે, અને વધારે સારી રીતે એમ કહું કે, આજના સમયમાં હીંદની માનવજાત પોતાની કીર્તીની સૌથી ઉચ્ચી ટોચે તેમને લીધે પહોંચી છે.

સત્યાગ્રહના જનક

* *

બેનો અને ભાઇઓ જેઓ ગાંધીજીના સમાગમમાં આવ્યા હશે તેઓને જણાયું હશે કે એમાં એક અલૌકીક વ્યકતીત્વ છે. વગર શંકાએ કહી શકાય છે કે, તેઓ એવા મસાલાથી બનાવેલા માનવી છે કે જે મસાલાથી વીરો અને આદર્શ ખાતર જાત આપનાર બલીઓને બનાવાય છે. બલકે તેથી પણ વધુ તેમની અંદર એવી અલૌકીક આધ્યાત્મીક શકતી ભરી છે કે જે વડે તેઓ એક સામાન્ય માનવી કે જે તેમની પાસે જાય તેને પણ વીર બનાવી અને પ્રાણ અર્પવાને તઇયાર કરે છે. હાલની ટ્રાંસવાલની સત્યાગ્રહની ચળવળ વખતે—તમે માનશો?—૨૭૦૦ લોકો ગાંધીજીની દોરવણીથી ક્રાંતી કરી બલી થવાને અને પોતાના દેશને ઉજ્વલ કરવાને તઇયાર થયા. એમાના કેટલાક જાણીતા માણસો હતા, અને કેટલાક સાવ સાધારણ વેપારીઓ, પણ મોટા ભાગના તો સાવ અભણ ગામડીયો અને મજુર વર્ગ હતો, કે જેઓ કદી પણ પોતાના દેશ માટે કશું વીચારવું કે બોલવું જાણતાં નહોતાં અને છતાં આ માનવોએ ટ્રાંસવાલમાં જેલોની મુશીબતોનો સામનો કરવા બહાદુરી બતાવી, અને કેટલાકોએ તો તેમના દેશને અપમાન કરતા કાયદાઓને નાબુદ કરવા ફરી ફરી બહાદુરી બતાવી છે. આ લડત દરમ્યાન ઘણાના ઘરોનો નાશ કરવામાં આવ્યો છે, ઘણા કુટુંબોને વિખેરી નાખવામાં આવ્યા છે. ઘણા માલેતુજારોએ પોતાના નાણા ગુમાવ્યા છે અને ગરીબ થઇ ગયા છે, અને સ્ત્રીઓ તથા બાળકો

તકલીફોમાં મુકાયા છે. પણ તેઓ ગાંધીજીના તેજે અંજાયા છે, અને પરીણામેજ આ ફરક થયો છે. આ ઉપરથી આપણે જાણશું કે, મહાન બળ માણુસના મગજ પર અને માનવી પર તેમજ આધ્યાત્મીક ક્ષેત્રમાં કેવી અસર કરે છે. ગાંધીજીની જેમ મારા સમસ્ત જીવન દરમ્યાન ફકત બે માણુસે મારા મન પર આધ્યાત્મીક અસર કરી છે-એક આપણા મહાન દેશ ભક્ત દાદાભાઈ નવરોજજી અને બીજા મારા સ્વર્ગસ્થ ગુરૂજી રાનડે. આ પુરૂષો કે જેમની સામે આપણે ફકત નાલાયકી ભર્યું કામ કરતાં શરમાઈએ એમજ નથી પણ જેમની હાજરીમાં કાંઈક નાલાયકી ભર્યું વિચારતાં પણ આપણું મન ડરે. હીંદનો સવાલ ખરેખર પુછો તો ગાંધીજીએ જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઉભો કર્યો છે. સ્વાર્થ કે બદલાની કશી પણ આશા વગર તેઓ પોતાની લાંબી મહાન લડત આ દેશ માટે લડયા જે વીશ વર્ષ લગી શરૂ રહી હતી. આથી હીંદ એનું આભારી અને ઋણી છે. આ સવાલને માટે એઓએ સર્વસ્વનો ત્યાગ કર્યો હતો. એઓની મહાન કીંમતી વકીલાત કે જેમાં તેઓ સહેલાઈથી વરસના પાંચથી છ હજાર કમાતા કે જે સાઉથ આફ્રિકાના વકીલ માટે એક ઘણી મોટી કમાણી ગણાતી પણ એમને એ જતી કરી અને હવે રસ્તાનો એક સાધારણ માણુસ રહે તેવી ગરીબી સ્વીકારી મહીનાના ૩ પાઉંડમાં રહેવાનું શરૂ કર્યું છે. આપણા ઉપર તેમની જે અસર થાય છે તે એ છે કે, આ મહાન લડત તેઓએ ચીંતા અને કષ્ટવેઠી કરી છે, તેમ છતાં તેમના મનમાં યુરોપીયનો તરફ જરાક પણ કડવાસ નથી. અને મારા પ્રવાસ દરમ્યાન મને બીજા કશા કરતા પણ તેમને સાઉથ આફ્રિકાની ગોરી પ્રજામાં જે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થાન ધરાવ્યું છે તેને ઘણી અસર કરી છે. બધા જાહેર સમારંભોમાં જાણીતા યુરોપીયનો જ્યારે જાણતાં કે ગાંધી અહીં હાજર છે ત્યારે તેમને મળવાને અને હાથ-મેળવવાને તેઓ તેમની આજુ બાજુ ભેગા થતાં તે આપણુને સાવ ચોખ્ખુ બતાવે છે કે, તેઓ ગાંધીજી સાથે લડતા, અને આ લડતમાં તેમને હરાવવા પોતાથી બનતું બધુ કરતાં છતાં તેઓ તેમને એક માનવ તરીકે માન આપતાં હતાં. સાઉથ આફ્રિકામાં ગાંધીજીની નેતાગીરી એ મારા મત મુજબ તે દેશની એક અમુલ્ય બીના છે. મારા ત્યાંના પ્રવાસ દરમ્યાન તેઓ મને મુશીબતોમાંથી ઉગારવા આખો વખત મારા ભોમીયા થઈ મારી સાથે ફર્યા હતાં એક એક મહાન તક મને તેમની સાથે રહેવાને મળી હતી. એને હું મારૂ અહો ભાગ્ય માનું છું.

રેંટીયા બારસની ઉજવણી

ડરબનની ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ તરફથી ભાદરવા વદ ૧૨ ને દીવસે મહાત્મા ગાંધીજી ૮૭મી વર્ષ ગાંઠ ઉજવવામાં આવી હતી. સ્ટેઈજ ઉપર ગાંધીજીની શીલ્પ મુર્તીને એક છાણથી લીપેલી ઝુપડીમાં બેસાડવામાં આવી હતી. ઝુપડી ફુલો અને પાતરાઓથી શણગારવામાં આવી હતી. અને દીપકાઓ પ્રગટાવવામાં આવી હતી. ગરબા, ભજન, ધૂન, અને ભાષણોનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. ખાસ વક્તા તરીકે ટુંક સમય પર દેશથી આવેલા ગાંધીજીના જુના સત્યાગ્રહી સાથી શ્રી પ્રાગજી ખંડુભાઈ દેશાઈને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. શ્રી દેશાઈએ ગાંધીજી સાથેના પોતાના પરીચયો વર્ણવ્યા હતાં. જે ઘણા રસપ્રદ હતાં. બીજા વક્તાઓમાં શ્રીમતી

ગાંધી જયંતી

સંતની મઢુલી સામે પ્રાર્થના કરતી બેનો

શ્રી. પ્રાગજીભાઈ દેશાઈ અને મંડળની બેનો.

ચંપાબેન ભૂલા, શારદાબેન કેપીટન હતાં. પ્રમુખ સ્થાન શ્રીમતી સુશીલાબેન ગાંધી એ લીધુ હતું. ઝરમર વરસાદ પડતો હોવા છતાં બેનોની સંખ્યા સારી હતી. અંતમાં ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના સ્થિત પ્રજ્ઞના શ્લોકોની પ્રાર્થના થઈ હતી. અને રામધુન કરી સભા વિસર્જન થઈ હતી.

યુરોપીયન યોગી

ડરબનના કાઠીયાવાડી હીંદુ યુથ ઓર્ગનાઈઝેશન તરફથી લોર્ન સ્ટ્રીટમાં આવેલા ગાંધી હોલમાં તા. ૨૨મી સપટેમ્બરની રાતના સાડા સાત વાગે યોગી લુસીયન તરફથી હીંદુ ધર્મ ઉપર ભાષણ રાખવામાં આવ્યું હતું. આ સભામાં બધી કોમોના તથા બધા ધર્મના લોકોએ હાજરી આપી હતી અને ઘણા લોકો જગ્યા ન હોવાને કારણે પાછા ગયા હતાં. આથી થોડાક સમયમાંજ યોગી લુસીયનનું ભાષણ પાછું રાખવાનું વિચારવામાં આવી રહ્યું છે જેથી જે લોકો એમને સાંભળી નહતાં શકયા એ લોકોને તક મળે.

યોગી લુસીયન

યોગાશન

યોગી લુસીયન, જોહાનીસબર્ગના એક ૧૯ વર્ષના ગોરા નવ જુવાન છે. જ્યારે તેઓ હજી નીશાળમાં ભણુતા હતાં, ત્યારે તેમને ધર્મમાં બહુજ રસ હતો અને તેઓ પાદરી થવાની ઈચ્છા ધરાવતાં હતાં પણ એમના મનમાં જે અનેક પ્રકારના સવાલો ઉઠતાં હતાં એનાં એમને સંતોષકારક જવાબો, ખ્રીસ્તી ધર્મમાંથી ન મળ્યા, અને તેથી ૧૪ અને ૧૮ વર્ષની ઉમરના ગાળા દરમીયાન તેઓ નાસ્તીક બની ગયા હતા.

એક દિવસ તેઓ એક ગોરા મીત્રને મળ્યા અને એને એમને યોગના આસનો શીખવવા માંડયા, અને યોગની ફીલસુફી બારામાં પણ ઘણું સમજાવ્યું. ત્યારબાદ તેઓ પાછા ઈશ્વરમાં માનવા લાગ્યા અને તેમને હીંદુ ધર્મનો ઉંડા અભ્યાસ કરવા માંડયો.

એઓએ ભાષણ દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે, "ઘણા લોકો એ નહોતા સમઝતા કે જુદા જુદા ધર્મો એ ભગવાનને પહોંચવાને જુદા જુદા રસ્તાઓ છે કે જે ભૂતકાળમાં મહાન આત્માઓએ આપણુને બતાવ્યા છે. જુદા જુદા લોકો ભગવાનને જુદે જુદે રસ્તે મળી શકે છે.

હીંદુ ધર્મ એ એક ધર્મ છે જેમાં ઈશ્વરને પહોંચવાને ઘણા જુદા માર્ગો છે. આ ધર્મમાં જુદી જુદી પ્રકૃતિના લોકો માટે ઈશ્વર ભકતી માટે જુદા જુદા માર્ગો છે. જ્યારે બીજા ધર્મોમાં એકજ માર્ગ હોય છે. બીજા ધર્મો માને છે કે મરણ પછી સ્વર્ગ પ્રાપ્ત થાય છે અને ઈશ્વર અને એમની આ દુનીયા બે જુદી વસ્તુઓ છે. હીંદુ ધર્મમાં એમ મનાય છે કે દરેક વ્યકતીમાં ઈશ્વર વસે છે અને આ દુનીયા એજ ઈશ્વર છે અને મનુષ્યને

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

અંત ઇશ્વર સાથે એક થઇ જવામાં છે. હીંદુ ધર્મમાં, એમ મનાય છે કે બ્રહ્મ દેવતા સર્જક છે વિષ્ણુ દેવતા એ નિભાવ નારા છે, અને શીવ એ નાશ કરનારા છે તે છતાં ખરા હીંદુઓ, આ દેવતાઓને નથી પુજતાં પણ આ દેવતાઓ દ્વારા ઇશ્વરને પુજે છે. ખરા હીંદુઓ, પથ્થરની મુર્તીને ભગવાન નથી માનતા કે એની ઉપર અંધ શ્રદ્ધા નથી રાખતાં દરેક માનવોને ભગવાનમાં શ્રદ્ધા ઉત્પન કરવા માટે એક ઇશ્વરનું પ્રતિક એમની આંખ સમે જોઇએ છે, જેથી તે દ્વારા ધ્યાન ધરી તે ભગવાનના વિચારો કરી શકે.

યોગી લુસીવનએ અહીંસા ઉપર બોલતાં કહ્યું હતું કે, દરેક ધર્મ એમ માને છે કે જીવ લેવો એ પાપ છે. એટલે ખોરકને માટે જાનવરોના પ્રાણ લેવા એ પણ એક પાપજ ગણાય. આપણે જો માનતા હોઇએ કે દરેક જીવંત વસ્તુમાં ભગવાન વસે છે તો આપણે સ્વાભાવિક રીતે એ વસ્તુને મારી નાંખવા ન ઇચ્છીએ અને એટલા માટે ખોરાક માટે મારવું એ પાપ ગણાય.

યોગી લુસીવને યોગ ઉપર પણ ઘણી સમજણ પાડી હતી. એમને કહ્યું હતું કે હીંદુ ધર્મ, જ્ઞાન યોગ. કર્મ યોગ, ભકતી યોગ, અને રાજ યોગ ઉપર રચાએલો છે.

યોગી લુસીવનએ કહ્યું હતું કે જો લોકો હીંદુ ધર્મનો ઉંડો અભ્યાસ કરી, એની ફીલસુફી એમના જીવનમાં ઉતારે તો આ દુનીયામાં લોકો ભ્રાતત્વની ભાવનાથી સંપથી રહે અને દુનીયામાં શાંતી સ્થપાય

ગાંધીજીની જીવન કથા

(કથનાર: ગરટ્રુડ મરેય)

પ્રકરણ ૨૮મું

સાદાઇ તથા સત્ય માટે પ્રેમ

એક પછી એક ચીજ વગર ચલાવવું ગાંધીજીએ શરૂ કર્યું. સાધારણ રીતે જ્યારે વ્યકતી મહાન અને પ્રખ્યાત થાય છે ત્યારે તે વધારે અનેક ચિજો ભેગી કરે છે. અને તે બધાને રાખવા માટે તેને મોટા મહેલની કે ઘરની જરૂર જણાય છે. તેમના સંગ્રહ સ્થાનમાં ચોપડીઓ, વિવિધ ચાંદીની આરસ પહાણની જેરો, સુંદર ચિત્ર કામો, વિગેરેનો સમાવેશ થાય છે. ગાંધીજી આથી સાવ જુદા હતાં. જેમ જેમ તેઓ વધારે પ્રખ્યાત થતા ગયા અને જેમ જેમ લોકો એમને વધુ ચહાતા થયા તેમ તેમ તેઓ વધુ અને વધુ સાદાઇ સ્વીકારતાં ગયા.

યુરોપમાં એક જુવાન માણસ તરીકે તેઓ યુરોપીયન ઢબનો પહેરવેશ પહેરતાં. સાઉથ આફ્રિકામાં વરસો પછીના વસવાટ બાદ જ્યારે તેઓ હીંદ આવ્યા ત્યારે તેઓએ હીંદનો સાદો પોશાખ શરૂ કર્યો હતો. પણ સેવાગ્રામમાં જ્યારે તેઓ બધે જાણીતા થયા હતાં ત્યારે તેઓ સાવ ગરીબના જેવા કપડા પહેરતા થયા હતાં. તેઓ ઇચ્છતાં કે ગરીબો તેમને તેમના માતો જ એક સમજી તેમના પિતાને સ્થાને તેમને ગણે.

તેઓ માનતાં કે તેમના કાર્યને ચાલુ રાખવા માટે તેઓએ પોતાની તબીયત સંભાળવી જોઇએ. આથી તેઓ ઘણો નિરોગી ખોરાક લેતા જેવુ કે, દુધ અને ફ્રુટ. ઘણીવાર તેઓએ ગરીબોને જે ખાવાનું નથી મળતુ તે મુકી દેવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો પણ તેમનાં શરીરને તે માફક ન આવ્યું. થોડો વખત સુધી તેઓ એકજ વાર જમતા અને તે ફકત મીઠું અને રોટલો.

આશ્રમમાં જે રસોઇ થતી તે ઘણી સાદી કરવામાં આવતી. કોઇપણ જાતનો મસાલો વપરાતો નહોતો, મીઠુ સુદ્ધા નહીં. બધુ બાફેલું જ રાંધવામાં આવતું. નિચલા દાખલાથી આપણને જણાશે કે; તેઓ આ રીવાજને કેટલા કડક રીતે પાળતાં.

બે બાળાઓ જેઓ પોતાના મા-બાપ સાથે આશ્રમમાં રહેતી તેઓ એક વાર પોતાના મિત્રોને મળવા ગઇ. ત્યાં તેઓને ભજીયા વિગેરે ખાવા આપવામાં આવ્યાં. આશ્રમનો કાયદો હતો કે વચ્ચે વચ્ચે ખા ખા નહીં કરવાનું.

આ નાની બાળાઓ ખાવાનાને અવગણી ન શકી અને તેમને તે ભાવ્યા પણ ખરા. તેમ કરવામાં તેઓએ આશ્રમના ત્રણ કાયદાઓનો એકકી સાથે ભંગ કર્યો. પહેલો એ કે તળેલી કાંઇ ચીજ ન ખવાય. બીજો મસાલો ન ખવાય અને ત્રીજો ગમે ત્યારે ન ખવાય.

આ નાની બાળાઓ મુલાકાતેથી ફરી આવી અને ગાંધીજીને મળી. તેઓએ પોતાની મુલાકાત વિશે ગાંધીજીને જણાવ્યું. વાત વાતમાં ગાંધીજીએ કંઇ ખાધું હતુ કે કેમ તે જાણવા માંગ્યું. પહેલા તો તેઓએ "ના" પાડી પણ સત્ય તરત જ પ્રકાશીત થયું. ગાંધીજી ઘણા દુઃખી થયા કારણ તેઓએ હવે ફકત ત્રણ કાયદાઓનો જ ભંગ નહોતો કર્યો પણ જુઠુ પણ બોલી હતી. તેઓ ખોટાને ઘણ ધિકકારતાં તેઓ માનતા કે સત્ય એજ પરમેશ્વર છે.

ગાંધીજીએ કહ્યું બાળાઓ પાસે ઇશ્વરે જુઠુ બોલાવ્યું છે અને તેથી પ્રાયશ્ચીત કરવાની જરૂર છે. બાળાઓ પાસે પ્રાયશ્ચીત તેઓ કરાવવા નહોતા માંગતા આથી તેમને કહ્યું હુંજ બે દિવસના ઉપવાસ કરીશ. આપણે સમજી શકશું કે પેલી બે બાળાઓ કેટલી દુઃખી થઇ હશે. ગાંધીજી કે જેઓએ કશું જ ખોટુ નહોતુ કર્યું તેઓ પોતાના જુઠાણાને લીધે બે દિવસ ભૂખનું દુઃખ સહન કરશે. તેઓ કેવી રીતે તેમને સમજાવી શકે અને ખાત્રી આપી શકે કે ફરી કદી તેઓ જુઠુ નહી બોલે.

[આ લેખ કોપીરાઇટ હોવાથી લેખકની મંજુરી વગર એનો ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

વિનોબાજીનો જન્મ દિન

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

૨૩૭ અને મદ્રાસમાંથી ૨૨૭ મળ્યા છે.

સૌથી પ્રથમ ગામડુ ઉત્તર પ્રદેશમાંથી તેમને ૧૯૫૨માં અર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. ૧૯૫૫થી તેનો વિકાશ કરી તેનું દાન માંગવાનું પણ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

ગ્રામદાનને લીધે નવો સમાજ આર્થીક અને સામાજીક રીતે બાંધવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું તેથી એ માર્ગ મોકળો થયો છે. આને લીધી સમસ્ત ગામડું એક સમાજનું ચંય છે અને પ્રત્યેકને પોતા પણું લાગે છે.

ગ્રામદાનનો પ્રથમ પ્રયોગ

સૌથી પ્રથમ ૧૯૫૨માં ઉત્તર પ્રદેશમાંથી જે ગામડુ દાન કરાયું હતું— મંગરૂથ તે પોતાની સફળતાની કહાણી આપણને કહે છે. આ ગામડામાં ૧૦૭ કુટુંબો હતાં. ૬૭ પાસે જમીન હતી ૪૦ જમીન વિહોણા હતાં. આમાંથી ૧૩ કુટુંબો મજુરી મળે તે પર જેમ તેમ નભાવતાં. આજે બધા જ—ચાર કુટુંબ શીવાય કે જેઓ જમીન નથી ઇચ્છતાં જેમને બીજુ ગુજરાનનું સાધન છે—સરખે ભાગે જરૂર પ્રમાણે જમીન ધરાવે છે. ૮૬ એકર જમીનની વહેંચણી કરાઇ છે. અને મોટુ તળાવ ખોદવામાં આવ્યું છે. ગામડાના રસ્તા બાંધવામાં આવ્યા છે પાકમાં વૃદ્ધિ થઇ છે અને વ્યકતીગત આર્થીક પ્રગતી થઇ છે.

આજ ગામડું પહેલા પોતાની જરૂરીયાતનું અનાજ ફકત ૭ થી ૮ માસ માટેનું ઉત્પન્ન કરતું હવે તે પોતાની જરૂરીયાત ઉપરાંતનું અનાજ ઉત્પન્ન કરે છે. આથી લોકોના મન હવે તેમની કપડાંની જરૂરીયાતો તરફ દોરવામાં આવી રહ્યા છે. પહેલાજ આઠ માસમાં તેઓએ ૯૯૬ વાર કાપડ તઇયાર કર્યું છે.

બીહારમાં "ગ્રામદાન" ગામડાઓ પોતાનું કરજ રોકડું કરી ભરે છે અને લગ્ન આદી જાહેર સમારંભો સાથે ઉજવી ખરચ વહેંચી લે છે. આ ગામડાઓમાં ઘણી ચીજો સહીયારી ગામડાની પ્રજાએ પોતેજ કાયદાઓ ઘડી કરી છે. આથી પ્રત્યેકને ઘણો ફાયદો અને સગવડ થાય છે. આ પ્રદેશોમાં ગાંધીજીના સિદ્ધાંત મુજબનું નઇતાલીમીનું શિક્ષણ આપવામાં આવે છે અને આરોગ્ય ધામો ઉઘાડાયા છે.

ગ્રામ્યદાન પર વિનોબા

"આજે આપણે એવે ઠેકાણે આવી ઉભા છીએ કે જ્યાં આપણને આપણા કામમાં બધાની સહાનુભૂતી મળે છે. ગ્રામ્યદાનથી ઘણા રાજનિતિજ્ઞો અને અર્થ શાસ્ત્રીઓ સંતુષ્ટ છે. ભૂદનામાં તેઓને પૂર્ણ તૃપ્તી નહોતી થતી. હવે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે, એ જમીનો બધાની ભેગી ખેડાય, કે અલગ કરાય, અથવા "કલેટીવ ફાર્મીંગ" કરાય. મારા ધારવા મુજબ આ સવાલ પ્રત્યેક ગામમાં વસ્તી પ્રજા પર છોડવો ઠીક છે. એ લોકો ઇચ્છે તે કરવું. જમીન કોઇની માલીકીની નહી રહે ખેડે એટલો વખત તેની બાકી ગામ પંચની. જમીનને એમને એમ રાખી નહી મુકાય અને નહી એને વેંચી શકાય."

ગ્રામદાનવાળા ગામડાંમાં

મહાત્માજી કહેતા હતા કે અંગ્રેજો ચાલ્યો જાય એનું નામ સ્વરાજ્ય નહીં પણ આપણો વહીવટ આપણે ચલાવીએ, ગામડાનો વહીવટ ગામડું ચલાવે, એનું નામ સ્વરાજ્ય.

આ નિતીને લઇ "ગ્રામ્ય દાન" વાળા ગામોમાં નીચે પ્રમાણે કાર્યક્રમ ગોઠવાય છે:

(૧) બધી જમીન ગામની બનાવીને જણ દીઠ ભાગે- આવતી જમીનને હિસાબે કુટુંબને ફરી વહેંચી આપવામાં આવે છે.

(૨) ગામનું દેવું સહિયારૂં કરી ગામ ચુકવે છે.

(૩) ગામની જમીનસુધારણા માટે કે ગ્રામસુધારણા માટે સહિયારો પ્રયાસ થાય છે.

(૪) વર્ષનું અનાજ ઘરેઘરમાં રહે એ પ્રમાણે અન્ન સ્વાવલંબનનો કાર્યક્રમ યોજે છે.

(૫) સૌ પોતપોતાનું સુતર કાંતે છે. ગામ વસ્ત્રસ્વાવલંબનનો કાર્યક્રમ ઘડે છે.

(૬) ગામમાં બધાને રોજી, બધાને રોટી, બધાને ન્યાય મળે એનો પ્રબંધ ગામ કરે છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હવે તમારે નિરાશ થવાની જરૂર નથી!

કારણ ??

ક્યાં જશો ?

નથી રહેવું ઊંઠ અલ્લડ,
બની જવું છે ફેશનેબલ?
આ દુનિયા બધી પલટાણી,
રે! નથી રહેવાના જુનવાણી!
ઘુંગડાં સાસ્લાં દો ફગાવી,
સાડી કે અંબર લો સોહાવી,
જોડા ખાસડાં કેવા? છી! છી!
મંગાવી લો બુટ ઉંચી એડીના!
સુતરાઉ કાપડ, કેવું જુનું?
નાઇલોન રેશમ? અહા! સોહામણું
મગ, ચણા તુવેર કે દાળ,
મળે છે બધું અહીંયા જ!
માટે—
ચાલી આવો તમે સમજી,
મણિલાલ રતનજીની કંપની

* તમારી માનીતી સાડી—બનારસ જરી જોર્જેટ, બનારસ રેશમ, મૈસુરી, સીફોન, કાશ્મીરી, જરીટીનસીલ, કોર પાલવ, દેશી પટોરા વગેરે છેલ્લી ડીઝાઇનમાં આવી ગઇ છે!
* તમને ગમતી બોર્ડર્સ—બનારસ બોર્ડર, રેશમી કોર પાલવ, જરી કોર પાલવ, જરીની કોર: રૂપેરી તથા સોનેરી વગેરે આકર્ષક રૂપમાં મળશે.
* નાઇલોનમાં સાડી તેમજ ડ્રેસ અને બ્લાઉઝ માટે કાપડ તમને મન પસંદ મળશે.
* તમારી પુત્રી માટે બ્લાઉસ તથા ડ્રેસનું કાપડ અનેક વિધ રંગમાં મળશે.
* લગ્નને લગતી દરેક ચીજો—પૂજાનો માલ, થર, કાંકણ વગેરે માટે અમને મળો.
* દેશી કરિયાણું મોટા જથ્થામાં સાફ તેમજ કિફાયત ભાવે મળશે.
* તમારી દરેક જરૂરીયાત માટે તમારી માનીતી દુકાને જ આવો:

શૃંગારના સાધનો—કંકુની શીશી, ચાંદલા, વાળ, બંગડી, પાટલા રેશમી ફુમટા, જરીની વેણી જરીના જોડા વગેરે હમણાં નવા સ્ટોકમાં આવ્યા છે.

"એક નૂર આદમી હજાર નૂર કપડાં"

ભાવ માટે અમને લખો:

પિત્તળના વાસણો—પિત્તળ તથા તાંબાના નાના મોટા લોટા, દીવીઓ, આરતીની દીવી, પિતળ તથા જર્મનની વાડકી, પવાલા, જર્મનની ગુલાબ દાની ધૂપદાની, તાંબડા વગેરે હમણાંજ આવ્યા છે.

Phone: 27709. Residence: 22744.

Manilal Ratanjee & Co., (Pty) Ltd.

136 Prince Edward Street, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન અને પ્રેમ

લગ્ન એ બે માનવો વચ્ચેના સુમેળ સાધતાં જીવનની કસોટી અને કરાર છે. એ કસોટી પાર કરવા માટે અને એ કરારો પુરાં કરવા લાંબી અને પુરતી તઇયારીઓ પરણનાર યુગલ માટે અતિ આવશ્યક છે. જાણીતા માનસ શાસ્ત્રી ડબલ્યુ બેરન વુલ્ફનો આ લેખ દરેક યુવક-યુવતી તેમજ માતાપિતાએ મનન કરવા જેવો છે.

★ ★ ★

લગ્નો પ્રેમલગ્નો હોય કે પછી સામાજીક રૂઢીઓને આધિન એવાં લગ્નો હોય, પણ મને ચોક્કસ ખાત્રી છે કે, તમારા મિત્રમંડળમાંથી કે તમારાં સગાંસ્નેહીઓમાંથી તમે એવા દસ પરિણીત દંપતિઓના પરિચયમાં નહિ જ આવ્યા હો કે જેઓ ખરેખર તેમનું લગ્નજીવન સુખમાં ને આનંદ સાથે પસાર કરતાં હોય! તમે એવા ઘણાં યુગલોને જોતા હશો કે જેઓ તેમનાં લગ્નજીવન અંગે ફરિયાદો કરતાં હશે. એવી કહેવત પડી ગઇ છે કે લાકડાના લાડુ' માણસ ન ખાય તો યે દુઃખી અને ખાય તો યે દુઃખી! અપરિણીત યુવાન કે યુવતી માનતાં હોય છે કે લગ્ન કરી લેવાથી બધાં દુઃખ ટળી જશે અને પોતે સ્વર્ગીય સુખ ભોગવશે. પણ પરણી લીધા પછી એક યુવાન કે યુવતી લગ્નજીવન વિષે કંઇ ને કંઇ ફરિયાદ કરતાં હોય છે. લગ્ન એમને ઉપાધી લાગે છે! આ હકીકત મોટા ભાગના કિસ્સાઓમાં સાચી છે.

લગ્ન વિષે આ પ્રકારની માન્યતા ખુબ પ્રચલિત છે અને પ્રેમ કરી પસ્તાનારાઓની સંખ્યા પણ નાનીસુની નથી. પણ વિચિત્ર વાત તો એ છે કે દુઃખી લગ્નો કે પ્રેમ પછી પસ્તાવાના મોટા ભાગનાં કારણો નિવારી શકાય એવાં હોય છે. છતાં યે જીવનના બીજા કોઇ ક્ષેત્ર કરતાં માણસ લગ્ન માં વધારે દુઃખી થતો હોય એવા દાખલાઓ સંખ્યાબંધ મળે એમ છે.

જેવી રીતે દુઃખી લગ્નજીવનના દાખલાઓ સંખ્યાબંધ મળે તેમ છે તેવી રીતે, આ માનવસૃષ્ટિમાં સુખી લગ્ન જીવન માણી શકનારા યુગલો પણ જરૂર અસ્તિત્વ ધરાવે છે. એ જ વાત પુરવાર કરે છે કે દુઃખી લગ્નોનાં મોટા ભાગનાં કારણો નિવારી શકાય એવાં હોય છે. આવાં કારણો તપાસી જોવા માટે નીતિ–અનીતિ કે રૂઢીની પ્રણાલિકાઓની કુટપટી અહીં આપણે વાપરીશું નહિ. પણ દુઃખી થનારા માનવીઓ એમની જીવનરૂપી પ્રયોગ-શાળામાં પ્રયોગો કરતાં નિષ્ફળ નિવડ્યા છે તેવી દૃષ્ટિએ તેમને તપાસવા નાં છે.

દુઃખી લગ્નનું સૌથી મોટું કારણ જાતિય જ્ઞાન ને પ્રેમ અંગે અજ્ઞાનતા. બાળકને આપણે બોલતાં, કપડાં પહેરતા, રમતગમતો રમતાં ને વાંચતાં લખતાં શીખવીએ છીએ. મોટું થાય ત્યારે વેપાર–ધંધાની ઝીણી ઝીણી વિગતોથી એને પૂરેપૂરો વાકેફ કરવા માં આવે છે, પણ આપણાં બાળકો ને આપણે એક જ વાત શીખવતા નથી કે આદર્શ પતિ કે પત્ની કેમ થવાય? લગ્નમાં સુખમય જીવન કેવી રીતે ગાળી શકાય એના પ્રાથમિક જ્ઞાનથી પણ આપણે તેમને વંચિત રાખીએ છીએ. આપણી કન્યાઓને આપણે એ જરૂર શીખવીએ છીએ કે, તેમના જીવનનું સંપુર્ણ સાફલ્ય પરણવા માં ને કૌટુંબીક જવાબદારી સંભાળવા માં છે. પણ એ કન્યા આદર્શ પત્ની કેમ બની શકે એ અંગે જરૂરી એવી જાતિય કે પ્રેમ અંગેની માહિતી અને જ્ઞાનથી તેને વંચિત રાખવામાં આવે છે. લગ્ન પછીની કૌટુંબીક જવાબદારીઓ કેમ બજાવવી એ શીખવતાં નથી.

પછી બાળક મોટો થાય છે ત્યારે સિનેમામાંથી કે નવલકથાઓમાંથી પ્રેમની પ્રચલિત બીનજવાબદાર ભ્રમક માન્યતાઓ સેવતો થાય છે. જાતિય અજ્ઞાન ફેલાવતાં, બજારમાં મળતાં સસ્તાં પુસ્તકો ચોરી છુપીથી વાંચે છે. આ વાત તરફ લગભગ દુર્લક્ષ સેવવા માં આવે છે.

લગ્ન એ બે માનવો વચ્ચેના સુમેળ સાધતા જીવનની કસોટી છે અને કરાર છે. એ કસોટી પાર કરવા માટે અને એ કરારોનું પાલન કરી પુરાં કરવા લાંબી ને પુરતી તઇયારીઓ પરણનાર યુગલ માટે અતિ આવશ્યક છે. જીવનભર ચેનથી રોટલા મળશે એવી દૃષ્ટિ રાખી જે સ્ત્રી લગ્ન કરે છે તેને આનાથી વધારે મળતું નથી–અને ઘણીવાર એ રોટલા કડવા ઝેર સમા લાગે છે. પોતાનું ઘર સાચવનાર ને ચાકરી કરનાર પરિચારિકા મળશે એ દૃષ્ટિ રાખીને જે પુરૂષ લગ્ન કરે છે તેને લગ્ન જીવનમાં આનાથી વધારે કાંઇ મળતું નથી. એમને મળે છે વફાદાર ગુલામડી યા ચોવીસે કલાક નાની–મોટી વાતો માટે માથું પાકવનાર ઉપાધી!

આવા તો ઘણા દાખલાઓ આપી શકાય જેમાં એ ભ્રમણા સેવાતી હોય છે કે લગ્ન એ આ કે તે મુશ્કેલીમાંથી નાસી છૂટવાનો એક કીમીયો છે. પણ લગ્ન એક જવાબદારી છે અને જે એ જવાબદારી પુરેપુરી ઉઠાવી શકે એમ છે તેને જ જીવનમાં સુખ વરમાળા લઇને સામે આવે છે.

દુઃખી લગ્નોનું બીજું મોટું કારણ સ્ત્રી પુરૂષ વચ્ચેની હરિફાઇ છે. આ હરિફાઇ એ પ્રેમનું વિષ છે. કારણ કે દુનિયા પર પુરૂષ રાજ્ય ચલાવે છે, પુરૂષના હાથ માં ઉત્પાદનનાં સાધનો છે એટલે પુરૂષ પોતાને સ્ત્રી કરતા સબળ માને છે, પોતાને સર્વગુણ સંપન્ન માને છે. સ્ત્રીને નબળી, પરતંત્ર અને બેસમજ ગણવામાં આવે છે. એના પર પુરૂષનાં કબ્જાનો હક્ક ઠોકવામાં આવ્યો છે. એટલે તો એ કહેવત પડી છે કે, કન્યા પિતાના આધારે જીવે છે, પત્ની પતિના આધારે જીવે છે અને માતા ઉમર લાયક પુત્રના આધારે જીવે છે–જીવવું જોઇએ! બીજી બાજુ સ્ત્રી એ પૂરવાર કરવા કોશિષ કરે છે કે એ પોતે પુરૂષ સમોવડી છે. મોટા ભાગ ની સ્ત્રીઓ ઘણીવાર પોતે સમો-વડી પૂરવાર કરવાના કૃત્રિમ ઉપાયો યોજે છે, સુખ એના થી દુર ભાગે છે.

કુદરતે સ્ત્રી ને પુરૂષ બન્નેને સમાન ઘડયાં છે. કુદરતની નજર માં કોઈ સબળ કે નિર્બળ નથી. બન્નેને માથે જુદી જુદી જવાબ દારીઓ મુકવામાં આવી છે. એટલે જ આજે પ્રવર્તિ રહેલી સ્ત્રી–પુરૂષ વચ્ચેની હરિફાઇ એ પુરૂષના શાસન નીચે ચાલતી દુનિયાનું પરીણામ છે. કુદરત નો એ નિયમ છે કે, પુરૂષ યા સ્ત્રી જે કોઇ પોતાના જીવનસાથી ને પોતાની જાતથી ઉતરતો ગણે છે તે સુખથી હાથ ધોઇ નાખે છે.

ત્રીજું કારણ: 'પ્રેમ'નાં નામનો એટલી હદ સુધી આજે દુરૂપયોગ થઇ રહ્યો છે કે એનો અર્થ આપણે શબ્દ કોષમાંથી બદલી નાખવાની જરૂર છે. આ કહેવાતો 'પ્રેમ' લગ્ન જીવનમાં કડુતા લાવે છે. 'પ્રેમ'ને નામે ભ્રમણા માં જ લોકો દુઃખી થતાં હોય છે.

આજે તો કેટલાક યુવક–યુવતીઓ એવા હોય છે કે જેમને વાસ્તવિક જીવન સાથે દુશ્મનાવટ હોય છે અને આકાશમાં ઉડતા હોય છે. તેમને પોતાને લાયક કોઇ વ્યક્તિ સમાજમાં થી મળતી નથી કે જેમની જોડે તેઓ જીવન જોડી શકે. તેઓ નવલકથા કે નાટકના પાત્રોની જોડે પ્રેમમાં પડે છે, સિનેમાના પરદા પરના પાત્રોની જોડે પ્રેમમાં પડે છે, એટલે કે, તેઓ એવા કોઇ 'આદર્શ' પુરૂષ કે સ્ત્રીની શોધમાં હોય છે, કે જેનું સમાજમાં અસ્તિત્વ ધરાવવું પણ અશક્ય હોય છે. છતાંયે જ્યારે તેમને પરણવું પડે છે ત્યારે પોતે તો સુખી થતા નથી જ પણ, પરણનારના જીવનમાં યે આગ લગાડે છે–કારણ કે, એનામાં એમને પોતાની કલ્પનાની 'આદર્શ' મુર્તી નજરે પડતી નથી.

બીજા કેટલાક એવાં સ્ત્રી–પુરૂષો પણ હોય છે જેઓ વારે વારે પ્રેમમાં પડે છે ને પાછા પ્રેમમાંથી બહાર નીકળે છે. એમને ક્યાંયે કોઇની જોડે ગોઠવું નથી. એમનાથી સુખ સો જોજન દુર નાસે છે.

ઘણાની માન્યતા હોય છે કે સુખી લગ્ન જીવન માટે 'પ્રેમમાં પડવું' યા 'પ્રેમમાં હોવું' એ પ્રાથમિક આવશ્યકતા છે. પણ આ વાત સત્ય નથી. કેટલીક વાર સ્ત્રી–પુરૂષ એક બીજાને પ્રથમવાર જુએ છે અને એકબીજા પ્રત્યે અમુક જાતની નજીકપણાની લાગણી અનુભવે છે. આને તેઓ 'પ્રેમ' તરીકે ઓળખે ને ઓળખાવે છે. જુના જમાનાથી ચાલી આવતી નવલકથાની વાતોની પેઠે તેઓ માને છે કે 'પ્રેમ' છે એટલે બાકી બધું લગ્ન પછી બરાબર થઇ જશે અને તેઓ સુખી બની જશે. પણ આવું તો ભાગ્યે જ બનતું હોય છે. કારણ કે બે માનવ જીવો વચ્ચેનો ખરો પ્રેમ તો વરસો લાંબો સહવાસ અને સુખ–દુઃખની ભાગીદારીનું પરિણામ હોય છે. ખરો પ્રેમ ત્યારે જ પ્રગટે છે અને ત્યારે જ તેની ખરી કસોટી થાય છે. જો આ એક જ સોનેરી વાક્ય બરાબર સમજાઇ જાય તો આધુનિક નવલકથા ને નાટકો, સિનેમાની કથાઓ કે ગીતોમાંથી 'ભ્રામક પ્રેમ'નો આત્મા આપોઆપ ચાલ્યો જવાનો.

પ્રથમ નજરે પ્રેમમાં પડી જનારા પણ, અમુક યુવકમાં અમુક એક પ્રકારનું આકર્ષણ જુએ છે ને તેની પાછળ ગાંડા થઇ જાય છે. પણ બુદ્ધિથી વિચાર કરવામાં આવે તો ભુખરા વાળ, ભુરી આંખો, મીઠું હાસ્ય, ગોરી ચામડી, પાતળી કમર, સુંદર પગ એવી કોઇ એકાદ વસ્તુ જોઇને આકર્ષાય ને ગાંડા થઇ જઇ એને 'પ્રેમ' તરીકે ઓળખે અને માને કે પ્રેમ છે એટલે લગ્ન પછી બાકીનું બધું આપોઆપ ઠીક થઇ જશે તો એ નરી ભ્રમણા જ તમને લાગશે.

દા. તરીકે કોઇ માણસ અમુક વેપારી જોડે વેપારમાં ભાગીદાર તરીકે જોડાય કારણ કે તેને એ પેઢી કે ઓફીસમાંનું ફરનીચર બહુ ગમે છે. આ વાત તમને કેટલી હાસ્યાસ્પદ લાગશે! કોઇ ગોરી લલનાનું માત્ર સૌંદર્ય જોઇને તેની જોડે પરણી જશો તો તેને તેના દોસ્તો ને સગાંસ્નેહીઓ ધન્યવાદ આપશે કારણ કે, બહુ રૂપાળી સ્ત્રીના પતિ બનવાનું ભાગ્ય તેને સાંપડ્યું હોય છે. પછી ભલે એ લલનામાં સૌંદર્ય સિવાય બીજા બધા

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૩૪)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકીંગ, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, દુસ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને ચોઈંગશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

દુકાન ભાડે આપવાની છે

જોહાનીસબર્ગમાં કોર્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી આઝાદ કેફી સામે ઈન્ડિયન વસવાટના લત્તામાં, ખાસ મોકાની ખાલી દુકાન ભાડે આપવાની છે.

ભાડું વ્યાજબી

લખો અથવા મળો:

એમ. જુસુબ — ૪૯એ, મારકેટ સ્ટ્રીટ,
ટેલીફોન નંબર ૩૩-૨૫૧૬ — જોહાનીસબર્ગ.

ધાર્મીક પુસ્તકો

વિનોબા ભાવે કૃત ઉપનીષદ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મીક પુસ્તકોના શ્લોકોપર પ્રવચન.

ઇશાવાસ્ય વૃત્તિ (ઉપનીશદના શ્લોકો)	૧	૬
ગીતા પ્રવચન	૨	૩
સ્થિતપ્રજ્ઞદર્શન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના શ્લોકો)	૪	૦
મધુકર (લેખોનો સંગ્રહ)	૪	૬
જીવન દ્રષ્ટી (,, ,,)	૨	૬

Obtainable :

INDIAN OPINION.
P/Bag, Durban, Natal.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧-૩ રતલ, લસણ શી. ૧-૬ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ ગોળ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૬-૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ જાતનું પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

: સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

દિવાળી અને નવા વર્ષના અભિનંદન કાર્ડ

સુંદર રંગીન કાર્ડ

ફોટા રૂમાલ ચાર જાતના નંગ ૧ ની કીમત			૨	૬
ફુલની ડીઝાઈનવાળા રૂમાલ ,, ,,			૨	૬
ફોટાવાળા છાપેલા કાર્ડ ડઝન ૧ નો ભાવ			૪	૩
ધાર્મીક છાપેલા કાર્ડ ,, ,, ,,			૪	૩
ધાર્મીક ફોટાઓના કાર્ડ ,, ,, ,,			૯	૬
ધાર્મીક ફોટાઓ રંગીન ,, ,, ,,			૧૨	૬
ધાર્મીક કાર્ડ મોટી સાઈઝના ,, ,, ,,			૧૮	૬
ધાર્મીક મોટી સાઈઝના રંગીન કાર્ડ ડઝન ૧ નો ભાવ		૧	૪	૬
ફોટાવાળા કાર્ડ ,, ,, ,,			૯	૬
ફોટાવાળા મોટી સાઈઝના કાર્ડ ,, ,, ,,			૧૮	૬
ફોટાવાળા મોટી સાઈઝના રંગીન કાર્ડ ડઝનનો ભાવ		૧	૪	૬
છાપેલા ફુલની રંગીન ડીઝાઈનના કાર્ડ ડઝનનો ભાવ			૯	૩
છાપેલા ફુલની રંગીન ડીઝાઈનના સામાન્ય કાર્ડ	નંગ ૬		૯	૩
છાપેલા ફુલની ડીઝાઈનના મોટી સાઈઝના ,,	નંગ ૬		૧૩	૬
છાપેલા ફુલની ડીઝાઈનના સ્પેશીયલ ,,	નંગ ૬		૧૩	૬
છાપેલા ફુલની ડીઝાઈનના સુગંધીદાર ,,	નંગ ૧		૩	૦

ઉપરના કાર્ડનું પોસ્ટેજ ખર્ચ લેવાનું માફ છે.

જલ્દી ઓર્ડર નહિ મળવાથી કદાચ કાર્ડ નહિ મળવા સંભવ રહેશે.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 29488.

Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન અને પ્રેમ

(૪૩૨ પાનાનું અનુસંધાન)

ગુણો અંગે· મોટું મીઠું જ હોય! અને પરિણામે બે–પાંચ વરસના લગ્ન જીવન પછી જીવનમાં કડુતા ફેલાઇ જવાની હોય! 'પ્રેમ' છે માટે પરણી ને સુખી થવાના છીએ–એ સિવાય બીજું બધું ગૌણ ગણવાનાં આ સીધાંત ના પરિણામો છે. 'અને તેઓ પછી સુખી થયાં...' એવો પ્રેમવાર્તાઓનો અંત વાસ્તવિક જગતમાં ભાગ્યે જ આવતો હોય છે.

પણ સુખી લગ્ન જીવન માટે પ્રેમ ને જ વધારે વજન આપ્યા કરતાં બીજી ઘણી વસ્તુઓનું મુલ્યાંકન થવું જરૂરી છે. આવા મુલ્યાંકન પછી થયેલાં લગ્નો જ જીવનને સુખી બનાવે છે. સામા પક્ષમાં કેળવણી, સામાજીક પ્રવૃત્તિ, આર્થીક સ્થિતિ, મોજશોખનાં પ્રકારની પસંદગી, લગ્ન પછીની જવાબ દારીઓ ને સુખ દુઃખ માટેની તઇયારી ની ગણના તેમજ તેની પ્રકૃતિ વગેરે ની જાણ સુખી લગ્ન જીવન માટે જરૂરી છે. સાથે સાથે પાંચથી દસ વર્ષના સફળ સંયુક્ત જીવન પછી જ ખરો· પ્રેમ ઉદ્ભવે છે એ વાત પણ યાદ રાખવાની હોય છે.

આખરે એ પ્રશ્ન આવીને ઉભો રહે છે કે સુખી લગ્ન જીવન નિવડે એ માટે કઇ કઇ વસ્તુઓની પ્રથમ આવશ્યકતા છે? ઉપરનાં પ્રેમ અને લગ્ન નાં ત્રણ દુશ્મનોને નિવારો તો સુખ માટે રસ્તો સાફ થશે. અભિમાન, ખોટી આબરૂ સાચવવાનો પ્રયાસ, તમારા સાથીદારના કોયડાઓ ને પરિસ્થિતિની સાથે તમારી જાતને સરખાવી જોવાની અશક્તિ પોતે સંપુર્ણ છો, તદ્દન સાચાજ છો એવું માનવાની ઇચ્છા વગેરે લગ્ન જીવનમાં દુઃખનાં બી વાવે છે. ગમે તે માનવ સબંધો ને તોડવા માટે ઉપરનાં દુષણો બસ છે. જ્યારે લગ્ન જીવનમાં એનાં પરિણામો વધારે ખરાબ આવે છે.

સુખમય લગ્ન કે પ્રેમ ટકાવી રાખવા થોડાંક જરૂરી સુચનો અહીં અસ્થાને નહિ ગણાય. રોજીંદી જીંદગીમાં પતિ–પત્ની વચ્ચે થતાં નાના નાના ઝઘડાઓ ઘણીવાર સુખને દુર ધકેલી મુકે છે. લાંબા સમય સુધીનો એકધારો સતત્ સહવાસ પતિ–પત્નીના સંબંધો ની મીઠાશ ઉડાડી મુકે છે. એ માટેનો રસ્તો એ છે કે અવારનવાર બન્ને વચ્ચેનો વિયોગ રહેવો જોઇએ. એટલે કે થોડા ઝાઝા સમય પછી અમુક દિવસો એવા ફાજલ પાડવા કે જેમાં બન્ને સ્વતંત્ર રીતે પોતાનો સમય એકબીજાને જોયા કે મળ્યા વગર ગાળી શકે. સામાન્ય રીતે, આવી જાતનો વિયોગ બન્ને વચ્ચેનાં આકર્ષણ ને ટકાવી રાખશે અને લાગણીને વધારે દ્રઢ બનાવશે. પણ એક યા બીજા જણમાં ઇર્ષા, ચીંતા, શંકા વગેરે જન્મે તો સમજવું કે તેનામાં માલિકીની ભાવના રહેલી છે જે નુકશાનકારક છે. એટલે કે, એક બીજા જરા જેટલાં પણ અલગ થાય એ બીજી વ્યક્તિને ગમતું નથી. ઇર્ષાળુ પુરૂષ પોતાની લઘુતાની ગ્રંથીનું પ્રદર્શન જ કરે છે કે, રખેને બીજા કોઇ પુરૂષ તરફ મારી સ્ત્રીને આકર્ષણ થશે તો? તેવી જ રીતે, માલીકીની ભાવના ધરાવતી સ્ત્રી પોતાની અસલામત દશાની જાહેરાત કરતી હોય છે– પોતાના પ્રેમીને બાંધીને.

પ્રેમની આપ લે થાય ખરી, પ્રેમ કોઇને આપી શકાય ખરો પણ પ્રેમ ની કદી માંગણી ન થાય. સ્વતંત્રતા ની માફક, સતત જાગૃતિ ને અરસ પરસની ઉદારતાથી પ્રેમમાં સુખ આણી શકાય. પણ કોઇ જગ્યાએ એક જ વ્યક્તિ ઉદારતા બતાવ્યા કરે, સહકાર આપ્યા કરે અને બીજી વ્યક્તિ પત્થર ની માફક અચેતન બની સ્વાર્થમાં જ રચીપચી રહે તો લગ્નજીવન અથવા પ્રેમમાં સુખ કે સફળતા સાંપડતા નથી.

ટપકો અને ટીકા એ પ્રેમનાં દુશ્મનો છે. કોઇ પણ બે માનવો સંપુર્ણ હોતા નથી. એકમાં યા બંનેમાં કંઇ ને કંઇ ખોડ હોય છે. એક કિસ્સો યાદ છે જેમાં, એક યુગલ વચ્ચે રોજ ઝઘડા થતા કારણ કે, પતિને કપડાં જ્યાં ત્યાં મુકી દેવાની ટેવ હતી, ઘર માં ચિત્રો ટીંગાડતાં આવડતું ન હતું, પોતાના કોટનાં કાપડના રંગની પસંદગી કરતાં આવડતી ન હતી વગેરે. તેવી જ રીતે કેટલાક પુરૂષોમાં પણ પોતાની પત્નીની નાની નાની ભૂલો કાઢવાની ટેવ હોય છે.

જેઓ લગ્ન જીવનમાં સુખ માણવા માગતાં હોય તેમને માટે સૌથી છેલ્લે યાદ રાખવાનું કે તમે પરણવા માટે સાથીની પસંદગી કરો ત્યારે તેને બરાબર પારખી લેજો. પણ એકવાર લગ્ન કરી લીધાં પછી તમારો એ સાથી જેવો હોય તેવો, પુરતા સહકાર થી તેને જીવનમાં અપનાવજો અને એની જોડે સુખમય જીવન ગાળવાના સતત પ્રયાસો ચાલુ રાખજો.

–તો લગ્ન જીવનનું સુખ તમારાથી દુર ભાગવાનું નથી એ શ્રદ્ધા રાખજો.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટેમ"

ટેલીફોન : ૪૭૯૯૯
૪૭૪૫૩

વિવિધ વર્તમાન

લીબરલ પક્ષની અપીલ

છેલ્લા વરસ દરમીયાન લીબરલ પાર્ટીના સભ્યોનો નાટાલમાં ૫૦ ટકા વધારો થયો છે. અને તેની શાખાઓ પણ ઘણી થઇ છે. સ્થાનીક શાખાના પ્રમુખ મીસ. વિ. જુનડો નિવૃત થાય છે અને આવતાં વર્ષ માટે મી. સી. કે. હીલ પ્રમુખ, કે. હોલેન્ડ ઉપ-પ્રમુખ નિમાયા છે.

એક ઠરાવ દ્વારા લીબરલ પક્ષ સમગ્ર નાટાલના સભ્યોને અપીલ કરે છે કે;

"લીબરલ પક્ષ ડરબનના મત દાતાઓને અપીલ કરે છે કે; ડરબનમાંથી મત વગરના લોકોના ઘરો શાળાઓ, અને વેપારો લઇ લેવામાં આવે છે તેથી સીટી કાઉન્સીલના અન્યાયી પગલા સામે પોતાનો સખત વિરોધ જાહેર કરે. કેટામેનર, મેવીલ, ગ્રીન વુડ પાર્ક, રીવર સાઇડ વિગેરે સ્થળો ખાલી કરાઇ રહ્યા છે અને રંગને લઇને આ બધી તકલીફો જેમનો અવાજ નથી એવાઓ પર સ્વાર્થથી લાદવામાં આવી રહી છે. આથી આ લોકોની જવાબદારી ડરબનના ગોરા મત દાતાઓ પર રહે છે."

નવ રાત્રીના ઉત્સવ

દર સાલ મુજબ આ વરસે પણ ડરબનની પટણી સોસ્યલ કલબ તરફથી તા. ૨૪-૯-૫૭ને મંગળવારથી તા. ૨-૧૦-૫૭ સુધી અમગેની રોડ પર આવેલા પટણી હોલમાં નવરાત્રીનો મહોત્સવ કરવામાં આવશે. ગરબી રોજ રાતના ૭-૩૦થી શરૂ થશે. તા. ૧-૧૦-૫૭ ને મંગળવારે હવન થશે અને ૨-૧૦-૫૭ના પુર્ણાહુતી થશે.

બેનો માટે

નવરાત્રીના ઉત્સવો ઉજવવા માટે ડરબનની ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ તરફથી તા. ૨૪-૯-૫૭થી તે તા. ૨-૧૦-૫૭ સુધી ભારત હોલમાં રોજ બપોરે બેનો માટે ગરબાનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે.

આફ્રિકાના વેપારીઓ તરફથી શિષ્યવૃત્તિઓ

ઇસ્ટ આફ્રિકાના હીંદી વેપારીઓ તરફથી જે આફ્રિકનોને હીંદ ભણવા મોકલાયા હતાં તેમાના ઘણા ભણીને પાછા આવી ગયા છે. મોટા ભાગના ખેતીવાડીનું શીખ્યા છે. મી. ઓમામા જે નયરોબીથી હીંદ ભણવા ગયા હતાં તેઓએ ખેતીવાડીનું શિક્ષણ લુઢીયાનામાં લીધું હતું. પરીક્ષામાં તેઓ બીજે નંબરે આવ્યા હતાં અને મેરીટ સ્કોલરશીપ તેમને મળી હતી. આથી તેઓએ વધુ આગળનું શિક્ષણ કોઇમ્બતુરમાં લીધુ હતું. તે કોલેજના પ્રિન્સીપલે મી. ઓમામાના વખાણ કરતાં જણાવ્યું હતુ કે; "પરદેશથી ભણવા આવતા વિદ્યાર્થીઓમાં સૌથી શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થી તેઓ છે."

જો'બર્ગમાં પરીષદ

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ, કોંગ્રેસ ઓફ- ડેમોક્રેટીક, એસ એ. કલર્ડ પીપલ્સ ઓરગાઇઝેશન, અને એસ. એ. કોંગ્રેસ ઓફ ટ્રેડ યુનીયનની સંયુકત સમેતી ૨૯મી સપટેમ્બરના ગાંધી હોલ જોહાનીસબર્ગમાં એક પરીષદ ભરવાની છે. આ પરીષદમાં બીજી સંસ્થાઓને પોતાના પ્રતિનિધી મોકલવા તે જાહેર આમંત્રણ પાઠવે છે.

કાર્યવાહક યાદીમાં નિચલો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે.

(૧) આફ્રિકન સ્ત્રીઓનો પાસનો કાયદો.

(૨) લોકોના ઘર, જમીન, વેપાર ઝુટવી લેનારો કાયદો.

(૩) એછા પગાર સામે વિરોધ "૫ાઉંડ અ ડે" વિશે.

ઉપલી સમેતી પોતાના નિવેદનમાં વધુમાં જણાવે છે કે, સરકાર દિવસે દિવસે વધુ નુકશાનકારક અને અપમાનજનક કાયદાઓ ઘડી આગળ રહી છે. તેનો સામનો અને વીરોધ કરવો જરૂરી છે. અમે એક વધુ આગળ પગલું ભરવા તઇયાર છીએ.

બાળ ચિત્રકારને ઇનામ

'શંકર્સ વિકલી'માં જે ચિત્રકળાની વિશ્વ હરીફાઇ યોજાય છે તેમાં ૧૯૫૬માં ૪૫ દેશોના ૪૦,૦૦૦ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. આમાં જીતાયેલાઓને ૩૨૦ ઇનામો આપવાની વિધી સપટેમ્બર ૭મીના રાજેન્દ્રપ્રસાદજીએ કરી હતી.

પ્રમુખશ્રીએ શંકરને અભીનંદન આપતાં જણાવ્યું કે "૧૯૪૯થી જે હરીફાઇ તમે શરૂ કરી છે એનાથી વિશ્વના બાળકોને એક બીજા સાથે સંપર્ક સાધવાનો ઘણો સારો યોગ મળે છે." આ હરીફાઇમાં કેનેડીયન બાળાને સુવર્ણચંદ્રક મળ્યો હતો. હીંદ સીવાયની હરીફાઇના મોટા ભાગના ઇનામો જાપાન અને કેનેડાએ જીત્યા હતાં. રશીયાના બાળકોએ ૧૯ ઇનામો, યુનાઇટેડ સ્ટેટસના બાળકોએ ૧૪ ઇનામો, સીલોન ૭, ચીન ૬ અને વધુ પ્રમાણમાં સમસ્ત હીંદના બાળકો દાખલ થયા હતાં તેઓ તેથી ૮૮ ઇનામો જીતી ગયા હતા.

નહેરૂ જાપાન જશે.

હાલના કાર્યક્રમ મુજબ ટોકીયોમાં આઠમી અકટોબરે ત્યાના ગવરનર તરફથી બોલાવાયલી જાહેર સભામાં નહેરૂ ભાષણ કરશે. તેઓ ચોથીના જાપાન પહોંચશે અને નવ દીવસ તેઓ ત્યાં ગાળશે. ગવરનર તરફથી સત્કાર સમારંભ જે હોલમાં ભરવામાં આવનાર છે તેમાં દશ હજાર લોકોનો સમાવેશ થશે. પણ બહાર દુર સુધી પણ નહેરૂને સાંભળી શકે તેવી લાઉડ સ્પીકારની યોજનાઓ કરાઇ રહી છે. જેથી અંદર હોલમાં હશે તે કરતા પણ વધારે નાગરીકો નહેરૂને સાંભળી શકશે.

હીંદને મદદ ઘણી ઉપયોગી થશે.

યુનાઇટેડ સ્ટેટસનું 'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ' પોતાના ૭મી સપટેમ્બરના અંકમાં લખે છે કે; "હીંદને ઉછીના નાણા આપવા માટે ઘણું સારૂં મજબુત કારણ એ છે કે નહેરૂ અને તેની સરકાર હીંદમાં આર્થીક અને સામાજીક ક્રાંતી લાવવા પ્રયત્ન કરે છે. એક બાજુથી તેઓ યંત્રોનો વધારો ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં કરવા માંગે છે અને બીજી બાજુએ ખેતીવાડીમાં વધારો કરવા માગે છે. આ બધામાં ઘણી મદદ તેઓને જોઇએ.

વડા પ્રધાન એમ કહેવામાં ખરા છે કે; હીંદમાં જરૂરીયાતોને પહોંચી વળાય તે કરતા પણ વધુ નાણા છે. પણ એને ભેગુ કરવું સહેલુ નથી. આથી જ બહારની તાત્કાળીક મદદની માંગણી કરે છે. તે વખતસર અપાય તો ઘણી ઉપયોગી થાય.

હીંદની આર્થીક અને સામાજીક પ્રગતી શરૂ કરાઇ છે. સમસ્ત દેશ આગળ વધે છે. નવા કારખાનાઓ ઉભા કરાય છે. ખેતીવાડીના ક્ષેત્રમાં પણ વધારો થઇ રહ્યો છે. વાતાવરણ ક્રાંતીનું છે અને ક્રાંતી થઇ રહી છે.

આથી અમને લાગે છે કે, હીંદની માંગણી પુર્ણ કરવી જરૂરી છે.

અસત્યની હરીફાઈ હીતાવહ નથી

કાશમીરમાં એક ખાનગી કરાર હેઠળ રૂશી વિમાનો ઉતરે છે એવા પાક વિદેશ મંત્રી મી. ફીરોઝખાન નુનના આક્ષેપોને ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નહેરૂએ કપોકલ્પિત અને પાયા વિનાના લેખાવ્યા છે.

લોકસભામાં નહેરૂએ કહ્યું હતું કે કાશમીરમાં કોઇ વિદેશી થાણું નથી ને અન્ય-ઉતર્યા નથી. છેલ્લું રૂશી વીમાન કુશેવ બુલ્ગાનીનની બે વર્ષ ઉપરની મુલાકાત સમયે શ્રીનગર ખાતે ઉતર્યું હતું. આ વિમાન શ્રનગર જ ગયું હતું અને કાશમીરના અન્ય ભાગમાં એ ગયું ન હતું. રૂશીઆ કે કોઇ દેશ સાથે ખાનગી કરાર પણ થયા નથી.

એક સવાલના જવાબમાં નહેરૂએ કહ્યું કે પાક આક્ષેપો જુઠા છે; ઉલટ પક્ષે કાશમીરના કબજા હેઠળના પ્રદેશમાં પાકીસ્તાને વિદેશી વિમાનોને ઉતરવાની પરવાનગી આપેલ છે ને પાકમાં વીદેશી અડ્ડા છે. નહેરૂએ બતાવ્યું કે નુનના આક્ષેપ તેમના વ્યથિત માનસનો પડઘો પડે છે.

પાકના આક્ષેપો સામે ભારતે શું પગલાં લીધાં છે તે અંગે પુછાતાં નહેરૂએ જવાબ વાળ્યો કે અસત્યની હરીફાઈ કરવી હીતાવહ નથી.

ધરતી કંપની આગાહી

યુનેસ્કો દ્વારા થતા ભૂસ્ત સંશોધન વિભાગમાં ધરતી કંપનું કારણ અને વખત સોધવાના કાર્યનો સમાવેશ થાય છે. આ વર્ષ ભૂભૌતિક વર્ષ ગણાય છે તેથી ભૂકંપ શાસ્ત્રીઓ ભૂકંપની ઉત્પત્તિનું સ્વરૂપ, તેનું ચોકકસ સ્થળ અને તેમાંથી ઉત્પન્ન થતી શકિતનું પ્રમાણ જાણવા માટે તેનો અભ્યાસ કરે છે. તેઓ માને છે કે આ અભ્યાસને લીધે અમે ધરતી કંપના સમય અને સ્થળની આગાહી કરી શકીશું. ઉપરાંત તેઓ પૃથ્વીનુ બંધારણ, તેનો પોપડો, તેનું અંદરનું અને બહારનું આચ્છાદાન અને તેનો ઉંડાણનો ભાંગ એ બધાં વિષે વધુ જ્ઞાન મેળવવાની આશા રાખે છે.

કેપની હીંદી ગર્લ ગાઇડ ડરબનમાં

પોર્ટ એલીઝાબેથની હીંદી ગર્લ ગાઇડ ૨૬મી સપટેંબરના ટ્રેનથી નીકળી ડરબન ૨૯ના આવશે. આમાં ૧૨ છોકરીઓ અને બે શિક્ષીકા છે. આ ગાઇડ હોલીડે કેમ્પીંગ પ્રવાસે આવે છે અને નાટાલના જોવા લાયક સ્થળો જોશે. આમાં મોટે ભાગે ગુજરાતી છોકરીઓ છે. એક શિક્ષીકા શ્રીમતી મણીબેન અમલી પણ ગુજરાતી છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના વુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—સુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—યુનીયનના કેળવણી પ્રધાન મી. જે. એચ. વીલજોન બ્લોમફન્ટીનમાં ૨૦મી સપટેમ્બરે એક મીટીંગમાં ભાષણ કરતા હતા ત્યારે સ્ટ્રોકના લીધે ઢળી પડતાં બ્લોમફન્ટીનની હોસ્પીટલમાં ખસેડાયા હતા જ્યાં તબીયત સુધારા પર છે.

—ગ્રેહામ્સટાઉન પાસે બાથુરસ્ટ ડીસ્ટ્રીકટમાં એક વડનું ઝાડ એક એકર માં પ્રસરેલું છે જેનાં ત્રણ થડ પૈકી એક એક એકસો ફીટ ઉંચું અને ૨૦ ફીટના ઘેરાવાનું છે જેને પ્રીટોરીયાના પ્રખ્યાત 'વન્ડરબોમ' સાથે સરખાવાય છે કદાચ યુનીયનમાં એ મોટામાં મોટું ઝાડ હોવાનું મનાય છે.

—પ્રીટોરીયાથી કસ્ટમ અને એકસાઈઝ ખાતા તરફથી ૨૦મી સપટેમ્બરે બહાર પડયા મુજબ ૧૯૫૬ના ઓગસ્ટે પુરા થયેલ વર્ષમાં યુનીયનની આયાત ૪૨,૪૪૭,૩૯૭ પાઉંડ હતી તે ૧૯૫૭ ઓગસ્ટમાં વધીને ૪૯૯૨૦૪૬૮ થઈ છે અને નિકાશ ૩૩,૯૬૪,૭૪૦ પરથી વધીને ૩૬,૪૮૪,૩૪૯ થઈ છે.

—'ડેલી ડીસ્પેચ'નો પ્રીટોરીયાનો ખબર પત્રી જણાવે છે કે ૧૯૫૧ની જાન્યુઆરીમાં નીમાયેલા પ્રેસ કમીશનના કાર્યનો રીપોર્ટ સાત વર્ષ પછી ૧૯૫૮ ના જાન્યુઆરીની ૧૭મીએ શરૂ થનારી પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં રજુ થશે એમ રાજકીય વર્તુલ માને છે. આ કમીશન પાછળ ૧૯૫૭ના જાન્યુઆરી સુધીમાં ૪૩૬૩૯ પાઉંડ ખર્ચ થયો છે હજુ સંપુર્ણ તઈયાર થતાં સુધીમાં બીજા ૧૭૯૩૮ ખર્ચાશે એટલે કુલ ૬૧,૫૭૭ પાઉંડ ખર્ચ થશે.

—ગૃહ પ્રધાન ડૉ. ટી. ઈ. ડોંજીસે જો'બર્ગમાં ટ્રાંસવાલ નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસમાં ૧૯મી સપટેમ્બરે કહ્યું હતું કે ક્રીસમીસના તહેવારો ધાર્મીક હોવાથી ૨૬મી ડીસેમ્બરનો તહેવાર પાળવાનો બંધ કરીને ૩૧મી ડીસેંબરનો પાળવામાં લાભ છે એમ તેઓ માને છે.

—જોહાનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીને લોકલ રોડ ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડ તરફથી ૨૦મી સપટેમ્બર સુધીમાં ન્યુલેન્ડની ટ્રામ સર્વીસમાં સંપુર્ણ ઈલાયદાપણું દાખલ કરવાના કરેલા હુકમનો અનાદર કરવાનો કાઉંસીલે ઠરાવ કર્યો છે.

—ડરબનમાં મળેલી મેડીકલ કોંગ્રેસમાં પેન્સીલ્વીનીયા યુનીવર્સીટીની મેડીકલ સ્કુલમાંથી હાજરી આપવા આવેલા ડૉ. ઈ. આય. બોન્ડ'ઝ જેઓ નાગાસાકી ઉપર એટમ બોંબ નંખાયા પછી ત્યાં ગયેલાઓમાં પ્રથમ હતા. તેમણે ૨૦મી સપટેંબરે હોવર્ડ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને સંબોધતાં કહ્યું હતું કે જગતના સમજુ પુરૂષો ન્યુકલેર યુદ્ધના પ્રશ્ન ઉપર સમજુતી ન લાવી શકશે તો સમગ્ર માનવજાતિ બીજા અંધકારના તબકકામાં સપડાઈ જશે.

—યુનીયન કાસલ મેલ સ્ટીમશીપ કંપનીએ દક્ષિણ આફ્રિકા માટે સાઉથમ્પટનથી કેપટાઉન ટપાલ લાવવાની કરેલી શરૂઆતને આ માસમાં સો વર્ષ થશે. પહેલી ટપાલ તા. ૧૫-૯-૧૮૫૭ માં ૫૨૬ ટનની રોયલ મેલ સ્ટીમર ડેન હતી જેમાં માલ અને ૭ મુસાફરો હતા. કહેવાય છે કે ટપાલનું રક્ષણ કરવા કેપટન ટપાલથેલો ઓશીકાં તળે રાખીને સુતો હતો. ત્યારે ૪૨ દિવસ લાગતા આજે ૧૪ દિવસ થાય છે. આ વર્ષમાં ૫૬૪૯૭૦ કોથળા ટપાલ ગઈ હતી.

—ઈસ્ટ લંડનથી દરિયા કિનારે તેર માઈલ દુર ગનુબી માઉથ નામનું ગામડું હતું તેણે કરેલા વિકાસથી ૧૬મી સપટેંબરથી તે મ્યુનીસીપલ ટાઉનની કક્ષામાં આવ્યું છે જેના પહેલા મેયર મી. આર. બી. વોટર્સન ચુંટાયા છે.

—કેપટાઉનમાં ૨૦મી સપટેંબરના દીવસે બારીઓ અને ભીતોને હલાવી નાંખે એવો ધરતી કંપનો આંચકો લાગવાથી ઘણા લોકો ભયથી રસ્તા ઉપર નીકળ્યા હતા સાત વર્ષ પછી આ પહેલોજ નાનો આંચકો હોવાનું હરમાનસ ઓબઝર્વેટરીમાં નોંધાયું હતું.

—યુનીયનની ૧૧મી પાર્લામેન્ટની છટ્ઠી બેઠક ૧૯૫૮ના જાન્યુઆરીની ૧૭મી તારીખે કેપટાઉનમાં મળશે એમ ૨૦ સપટેંબરે બહાર પડયું છે.

—જોહાનીસબર્ગના લોકેશન અને આજુ બાજુનાં ટાઉનશીપોમાં બસુટો અને ઝુલુઓ વચ્ચે ગયાના આગલા અઠવાડીયે બે પક્ષો વચ્ચે છુટા હાથની મારા મારી થતાં ૪૦ (ચાળીસ) માણસોના જાન ગયેલા અને અનેકને ઈજા થઈ હતી. ૨૧મી સપટેમ્બરે ઝુલુના પેરેમાઉન્ટ ચીફ અને બસુટોના મુખ્ય નેતા સહિત ૭ આફ્રિકન લીડરોએ બધે મોટરમાં ફરી બ્રોડકાસ્ટથી કોમના ભલા માટે સુલેહ શાંતી જાળવવાની પોતાનાં લોકોને અપીલ કરી હતી.

—બ્રીટનમાં બેન્ક રેઈટ—વ્યાજના દર વધવાથી યુનીયનમાંથી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરવા માટે નાણા ત્યાં ઘસડાઈ જતાં અટકાવવા યુનીયન સરકારને કંટ્રોલ મુકવાનું અનિવાર્ય થઈ પડશે એમ ફેડરેટડ ચેમ્બર ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રીના મી. જી. એફ. ડી. પામરે ૧૯મી સપટેંબરે જો'બર્ગમાં કહ્યું હતું.

—કેપટાઉનમાં ૨૦મી સપટેંબરે ડીલીમીટેશન કમીશન આગળ કેપના કલર્ડ મતદારોના વિભાગીકરણ અંગે યુનાઈટેડ પાર્ટી અને નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના પ્રતિનિધીઓએ જુબાની આપી હતી ૧૯૫૭ના જુનની ૧૬મી તારીખે સમગ્ર કેપ પ્રાંતના કલર્ડ મતદારોની સંખ્યા ૨૯,૨૪૪ હતી તે પ્રમાણુની ગણત્રી તરીકે લેવાશે.

—જો'બર્ગના રોબીન્સન ડેલમાસ મીલીંગ કંપનીના ગોડાઉનમાં ૧૮મી સપટેંબરે આગ લાગવાથી આશરે ત્રીસેક હજાર પાઉંડની કીંમતની હજારો ગુણી મકાઈ બળી ગઈ હતી.

—ક્રીસ્ટેટના ઘઉંના પાકને જીવાત લાગવાથી ભારે નુકશાન થયું છે જેનો અંદાજ વીશ લાખ પાઉંડનો થાય છે.

—શાઈકેડના ડૉ. સી. ઓસવાલ્ડ બ્રાઉને ડરબનમાં મળેલી સાઉથ આફ્રીકન મેડીકલ એસોસીએશનની દ્વિવાર્ષીક સભામાં ૨૦ સપટેંબરે કરેલા ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં સઘળા ઉદ્યોગો પૈકી તબીબી ધંધાને સરકાર તરફથી ભારે થપડાક મળી છે ઈલાયદી યુનીવર્સીટી એકટ, જાતીય ઓળખ, લોહી, અને નરસીંગ એકટમાં સુધારો એ કાયદાઓ તબીબી સ્વતંત્રતામાં ભારે દખલગીરી રૂપ છે.

—જો'બર્ગના કલીપરીવરસુખ પરામાં એક આફ્રિકને ૪૨૦ પાઉંડમાં પ્લોટ ખરીદી તે ઉપર ૮૦૦ પાઉન્ડ ખર્ચી ૧૦ રૂમનું ઘર બંધાવીને ૧૪ વર્ષથી ત્યાં રહેતો હતો તેને ગ્રૂપ એરીયા એકટની રૂએ જો'બર્ગની કોર્ટના મેજીસ્ટ્રેટે ૧૯મી સપટેંબરે તે ઘર જલદી ખાલી કરી જવાનો હુકમ કર્યો છે. વધુમાં મેજીસ્ટ્રેટે તેને સંબોધી કહ્યું કે કોર્ટને તારા માટે લાગણી થાય છે. પણ તું એક કમનસીબ પરિસ્થિતિમાં છે, તું એ જમીનનો ભોગવટો ગેર કાયદેસર કરી રહ્યો છે.

વિદેશની વિવિધતા

—વોશીંગટનથી જણાવાય છે કે ૨૦મી સપટેંબરથી ઘાના પણ વિશ્વ-બેંકનું તથા ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફન્ડનું સભ્ય બની ગયું છે.

—ઈઝરાએલ આર્મીના સ્ટાફના ચીફ જનરલ મોશી ડ્યાન પત્નિ સહિત ઘાનાના વડા પ્રધાન ડૉ. ન્કુમાહના આમંત્રણથી ૨૦મી સપટેંબરે આક્રા પહોંચ્યા હતા તેઓ ત્યાંથી પાછા વળતાં દક્ષિણ આફ્રિકાની પણ મુલાકાત લેવાના છે.

—યુનાઈટેડ નેશનની જનરલ એસેમ્બલીએ ચાલુ બેઠકમાં સાયપ્રસના બારામાં ચર્ચા કરવાનું ૨૦ સપટેંબરે નક્કી કર્યું છે.

—લંડનના બકીંમહેમ પેલેસમાંથી ૧૯મી સપટેંબરે બહાર પડયું છે કે ઓકટોબરની ૧૬મીએ રાણી એલીઝાબેથ અને પ્રીન્સ ફીલીપ યુનાઈટેડ સ્ટેટની મુલાકાતે જશે ત્યાં તેમના પ્રવાસ દરમીયાન કેનેડાના વડા પ્રધાન મી. જોહન ડીફનબેકર અને બ્રીટનના વિદેશમંત્રી મી. સેલ્વીન લોઈડ સાથે રહેશે.

—ન્યુઝી લેન્ડના વડા પ્રધાન મી. સીડની હોલેંડે વેલીંગટનમાં ૨૦મી સપટેંબરે પ્રધાન પદનું નાદુરસ્ત તબીયતને લીધે રાજીનામું આપ્યું છે. નવા પ્રધાન તરીકે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા મી. કીથ હોલીયો આવ્યા છે.

—યુનાઈટેડ નેસન ખાતેના નેપાલના ૩૩ વર્ષની વયના એલચી મી. રીશીકેશ શહાને ૧૮મી સપટેંબરે ન્યુયોર્ક સીટીના સેન્ટ્રલ પાર્કમાં બે નીગ્રોએ છરીથી હુમલો કરી ૯૫ ડોલર અને રીસ્ટ વોચ લૂંટી ગયા હતા મી. શહાની તબીયત હોસ્પીટલમાં સુધારા પર છે.

—ઓગસ્ટ ૧૯૪૫માં હીરોશીમાં ઉપર નંખાયેલા એટમ બોંબથી થયેલી જાનની ખુવારીનો અંદાજ અત્યાર સુધી ૧૯ હજારનો મનાતો હતો તે ખરી રીતે ૨૪૦,૦૦૦નો છે એમ હીરોશીમાની સરકારે ૧૬મી સપટેંબરે ટોકીયોમાં જાહેર કર્યું છે.

—ફીજીમાં સુવાની જેલમાં બે વર્ષની જેલ ભોગવતા ૨૫ વર્ષનાવયના હીંદીને ૨૧ વર્ષની વયની ફીજીમાં જન્મેલી હીંદી છોકરી સાથે પરણવા માટે જેલના પટાવાળાની દેખરેખ હેઠળ થોડાક કલાકની છુટ આપી હતી તે પરણીને સીધો જેલમાં જ પાછો ગયો હતો કેમકે હજી એક વર્ષની જેલ બાકી છે.

—રાણી એલીઝાબેથે તેની પ્રિવીકાઉંસીલના સભ્ય તરીકે કેનેડાના વડા પ્રધાન મી. જોહન ડીફેન બેકરને મંજુર કર્યો છે તેઓ આ સંસ્થામાં હાલમાં કોમનવેલ્થ તરફથી ત્રીજી વ્યકિત છે બીજા બેમાં એક ઓસ્ટ્રેલીયાના મી. મેનઝી છે અને બીજા ન્યુઝીલેંડના મી. હોલેન્ડ છે. જનરલ સ્મટસ યુનીયનના વડા પ્રધાન હતા ત્યારે તેમને તથા નાયબ પ્રધાન મી. જે. એચ. હોફમેયરને પણ આ કાઉંસીલના સભ્ય થવાનું માન મળ્યું હતું.

—હમણાં સ્વીટઝરલેંડના બાસલે શહેરમા ઘડિયાળોનું પ્રદર્શન ભરાયેલું જેમાં ૧૦ હજાર અદ્યતન ઘટિકા યંત્રો મૂકાયાં હતાં જે પૈકી એક હાંડાનું સૌથી કીંમતિ ઘડિયાળ પણ હતું જેની કીંમત પાંચ હજાર પાઉંડની છે.

—નોર્વેના વયોવૃદ્ધ રાજકર્તા પુરૂષ કીંગ હાકોન સાતમાંનું ૮૫ વર્ષની વયે ઓસલોમાં ૨૧મી સપટેંબરે અવસાન થયું છે તેનો ૫૪ વર્ષની વયનો પુત્ર પ્રીન્સ ઓલાવ, કીંગ ઓલાવ પાંચમાના નામથી ગાદીનશીન થયો છે. કીંગ હાકોનની રાણી ઈંગ્લંડના રાજા એડવર્ડ સાતમાની દીકરી થાય છે અને પ્રીન્સ ઓલાવનો જન્મ ઈંગ્લંડમાં જ થયો હતો.

—બ્રીટીશ સરકારે સ્ટર્લીંગના રક્ષણ માટે ૧૯મી સપટેમ્બરથી બેંકનું વ્યાજ પાંચ ટકા હતો તે વધારી

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સાત ટકાનો કર્યો છે જેથી બ્રીટનના લાખો માણસોના ગજવાં પર કાપ પડશે.

—યુનાઇટેડ નેશનમાં સાઉથ આફ્રિકાના જાતીય ધર્ષણ અને હીંદીઓ પ્રત્યેનાં વર્તનના સવાલ ઉપર ચર્ચા કરવાની તરફેણમાં ધાનાં અને મલાયા સહિત પાંસઠ સભ્યોએ મત આપ્યો હતો અને દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધી મી. જે. એસ. એફ. બોથાએ કરેલા વિરોધને બ્રીટન, ઓસ્ટ્રેલીયા, બેલજીયમ, ફ્રાન્સ, સ્પેઇન, પોર્ટુગલ અને લકસમબર્ગે સાથ આપ્યો હતો. તેમજ અર્જેન્ટાઇન, ઓસ્ટ્રીયા, કેનેડા, ડોમીનીકન, ફીનલેંડ, ઇટલી, નેધરલેંડ ન્યુઝીલેન્ડ અને ટર્કી એ નવ તટસ્થ રહ્યા હતા.

—દક્ષિણ ધ્રુવ પ્રદેશના રહોડ આયલેન્ડના ડેવીડવીલે સ્થળે ૧૭મી સપટેંબરે સખત ઠંડીને લીધે ટેમ્પરેચરનો પારો ૧૦૨ ડીગ્રી ફેરનહાઇટઝસથી નીચે ઉતર્યો હતો જે વિશ્વના રેકોર્ડરૂપ મનાય છે.

—હેમબર્ગના વેપારીઓની સંસ્થાએ હાલમાં ઇચ્છા જાહેર કરી છે કે; ૧૦૦ શિષ્યવૃતીઓ હીંદ વાસીઓ માટે તેઓ આપશે. આમાંથી ૩૬ મીકેનીકલ, ઇલેકટ્રીકલ, અને સીવીલ ઇન્જીનીયરીંગ માટે રહેશે. ૧૯ વહાલ બાંધ કામ શીખવા, ૪૫, લોઢુ સ્ટીલ, કાપડ, વિગેરે ઉદ્યોગો માટે રહેશે.

—જાપાનમાં ૧૯૪૩માં નેતાજી સુભાષ ચંદ્રબોઝે કરેલ બે પ્રવચનોની રેકોર્ડ ભારત સરકારે મેળવી છે. નેતાજીને લગતા ખાસ પ્રોગ્રામ વહેતા મુકાશે ત્યારે આ રેકર્ડો બ્રોડકાસ્ટ કરવામાં આવશે. બૃહદ પુર્વ એશીયા પરીષદ અને બૃહદ પુર્વ એશીયાઇ સંગઠન માટેના રાષ્ટ્રીય મંડળની બેઠકમાં આ બે પ્રવચનો નેતાજીએ કર્યાં હતાં.

ભારતના સમાચાર

—મેકસીકોમાં "જનતા રેડીયો" સરતામાં સરતો હાલમાં બજારમાં વેંચવા મુકવામાં આવ્યો છે જેની કીમ્મત ૧૨ ડોલરની છે.

—જુન ૧૯૫૭માં પુરા થતાં વર્ષનો રીઝર્વ બેન્કનો હેવાલ જણાવે છે કે ૫૦ ટકા જેટલો વધારો બેંકને રૂપીયાના ભાવોને લીધે થયો છે.

—વિશ્વ બેંકની પરીષદ જે વોશીંગટનમાં આ માસમાં ભરાવવાની છે તેમાં ભાગ લેવા હીંદના નાણા પ્રધાન શ્રી કૃષ્ણમાચારી ભાગ લેવા ગયા છે. તેઓ યુનાઇટેડ કીંગડમ પણ જશે.

—હીંદમાં ઓસ્ટ્રેલીયાની ચર્ચના પાદરીએ જણાવ્યું હતું કે, હીંદમાં પ્રત્યેક ધર્મને સાવ સ્વતંત્રતા છે.

—હીંદની ફીલ્મી મેળો લંડનમાં શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મી પંડીતની દેખરેખ નીચે તા. ૨૩મી સપટેમ્બરથી શરૂ થશે. "પ્યાસ" ગુરૂદત્તનું. સૌથી પ્રથમ બતાવાશે. બીજી "રાજહઠ" સોરાબ મોદી, "પથેર પાંચલી" સત્યજીત રાયનુ અને રાજકપુરનું "શ્રી ૪૨૦" બતાવવામાં આવશે. ગુરૂદત્ત પોતે લંડન હાજર રહેશે.

—નેધર લેન્ડની પંડીત નહેરૂની મુલાકાત વખતના ફોટાઓનું આલ્બમ નેધર લેન્ડના એમબેસીડર તરફથી તા. ૧૦ મીના પંડીત નહેરૂને ભેટ આપવામાં આવ્યું છે. આ ભેટ નેધર લેન્ડના પરદેશ પ્રધાને એ આશા સાથે મોકલી છે કે આ ફોટાઓથી બન્ને દેશોમાં મુલાકાતના સ્મરણો તાજા રહે.

સામાજીક ખબરો

ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સોસાયટી

ઉપરોક સંસ્થાની ૩૩મી વાર્ષીક સભા તા. ૨૨ સપટેંબર ૧૯૫૭ના રોજે સોસાયટીના નવા સ્કુલ હોલમાં શ્રી હરીભાઇ નાથુભાઇના પ્રમુખપદે મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મંત્રીએ ગત મીનીટ અને રીપોર્ટ રજુ કરેલ તે બાદ ખજાનચીએ સરવાયું રજુ કર્યું હતું. શાળાના આચાર્યે સ્કુલ રીપોર્ટમાં હાલ ૭૨ બાળકો શિક્ષણ લેતા હોવાનું વિદિત કર્યું હતું. કાર્યકર્તાઓની સેવાની નોંધ લેવાયા બાદ આગામિ વર્ષ માટે નીચેના કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ: હરિભાઇ નાથુભાઇ, ઉપ પ્રમુખ: શ્રી જીવનભાઇ મકન, મંત્રી: શ્રી મોહનલાલ લ. હરિભાઇ, સહ-મંત્રી : શ્રી ઇશ્વરલાલ વિઠ્ઠલભાઇ અને ખજાનચી : શ્રી વલ્લભાઇ કરસન.

કમીટી સભ્યો : સર્વશ્રી રવજીભાઇ જી. મોરાર, રામલાલ લ. હરિભાઈ, પ્રેમાભાઇ ડી. ભીખા, ભવાનભાઇ ગોપાર, કનૈયાલાલ રામભાઈ, બાવજીભાઇ મીઠા, અને ડાહ્યાભાઇ કરસન.

સાંપ્રત ઓડીટર્સ: શ્રી રવજીભાઇ જી. મોરાર અને ડાહ્યાભાઇ કરસન, આગામિ ઓડીટર્સ: શ્રી. આર. એલ. હેરી અને બી. ગોપાર, ટ્રસ્ટીઓ : મેસર્સ પી. ડી. ભીખા, વાલજીભાઇ ઉકા, કે. એમ. લાલ, એમ. આર. પરસોતમ, જે. મકન, આર. એલ. હેરી અને હરિભાઈ નાથુભાઇ.

ઇન્તે કાલ

બેંકના હાજી માહમદ હસન નીસારકાનું તા. ૧૫–૯–૫૭ના ૮૨ વર્ષની ઉમ્મરે દુઃખદ અવસાન–ઇન્તેકાલ થયું છે. મરહુમ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧૮૯૭માં પ્રથમ આવ્યા હતાં. ધીરે ધીરે પોતાની મહેનતથી કમાઇ ખુબ તકલીફો બાદ ધનવાન થયા હતાં. ૧૯૩૦ થી બેંકમાં રહેતા. ૧૯૪૬માં હજ પઢી આવ્યા હતાં. અને ૧૯૪૯માં તેઓએ પેતાની જમીન શાળા બાંધવા માટે આપી હતી. તેમના પુત્રો અને કોમે મળી તે જમીન પર શાળા બાંધી છે. ૧૯૫૬માં શાળા નજીક એક જમીનનો ટુકડો મુસ્લીમ જમાત ને ભેટ આપ્યો હતો અને તેના પર મસ્જીદ ઉભી કરવામાં આવી છે. બાંધકામ માટે જરૂરી નાણા ઉધરાવાતા મરહુમે સારી જેવી રકમ આપી હતી. મરહુમ પોતાની પાછળ તેમના પુત્ર પુત્રીઓ અને પૌત્રાનું મોટુ કુટુંબ મુકી ગયા છે. ખુદા તેમના રૂહને શાંતી આપે.

—o—

આભાર

બેંકના મરહુમ હાજી મોહમદ હસનના કુટુંબીઓ પોતાના વડીલના ઇન્તેકાલ થતાં કુટુંબના દુઃખમાં જે જે ભાઈ બેનો એ દીલાસો આપ્યો છે અને તેમના તજહોઝો તકફીનમાં જેઓએ હાજરી આપી હતી તે સર્વેનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

જરા જાણો

લગ્ન એ એક પચાસ ટકા આપલેનો શોદો છે. અરધો વખત તમારે તમારા પતી સાથે સહમત થવાનું છે અને બીજો અરધો વખતે તે તમારી સાથે વિરોધ કરશે.

* *

જુવાની એ જીવનનો ચોકકસ સમય નથી. પણ એ તમારા મનનો અને તમારી ભાવનાઓનો અને તમારી શક્તીઓનો સમય છે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો.

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

વહેલો તે પહેલો

ધરની સગવડ સાથે બેથાલમાં ટેલર માટે દુકાન ભાડે દેવાની છે.

ફોન — બોકસ ૨૨૫

Hajee's Silk Store

Bethal, — Transvaal.

સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી

શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ જોઇએ છે

ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી ચાલતી ગુજરાતી શાળા માટે શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ જોઇએ છે. માટે ઉમેદવારોએ પોતાની અરજી લાયકાત અને અનુભવ વિગેરે સાથે જણાવી નીચેને શીરનામે મોકલવી.

એલ. બી. પટેલ
મંત્રી

સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી,
૧૨૭ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

નવલ કથાઓ

છેલ્લો અભીનય ૯

બીજાં પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ ૨
શ્રેયાર્થીની સાધના
(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન ૭

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ ૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.
કીમત પા. ૧–૨–૬.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

બેનોને વાંચવા માટે

ડરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "શૌર્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડયો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * *

આખો દિવસ વેજીટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * * *

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * *

બોર્ડીંગ અને લોજીંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગનેજ લેવામા આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તો દેશમાંથી આવતા ઉતારૂઓ માટે કુટુમ્બને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સંગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ધાણાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * * *

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * *

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor